

Leidžia Amerikos Lietuvių
R. Katalikų šv. Juozapo
Darbininkų Sąjunga

366 W. Broadway,
South Boston 27, Mass.

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ

VOL. XXXV. No. 65.

Redakcijai Tel. SO 8-6608

ANTRADIENIS (Tuesday), RUGPIŪTIS (August), 29 D., 1950 M.

Administracijai Tel. SO 8-2680

SIX CENTS.

BRITAI GAMINA DARBO ĮRANKIUS RUSIJAI

Londonas — Winston Churchill kalbėdamas per radio pasmerkė Darbo vyriausybę už tai, kad ji leidžia gaminti Rusijai įrankius, tinkamus tankų taisymui. Ir ne tik gamina tuos įrankius, bet ir rusų inspektorius įsileidžia į dirbtuves. Gamybės ministerija išskelė Churchill'io faktus patvirtino.

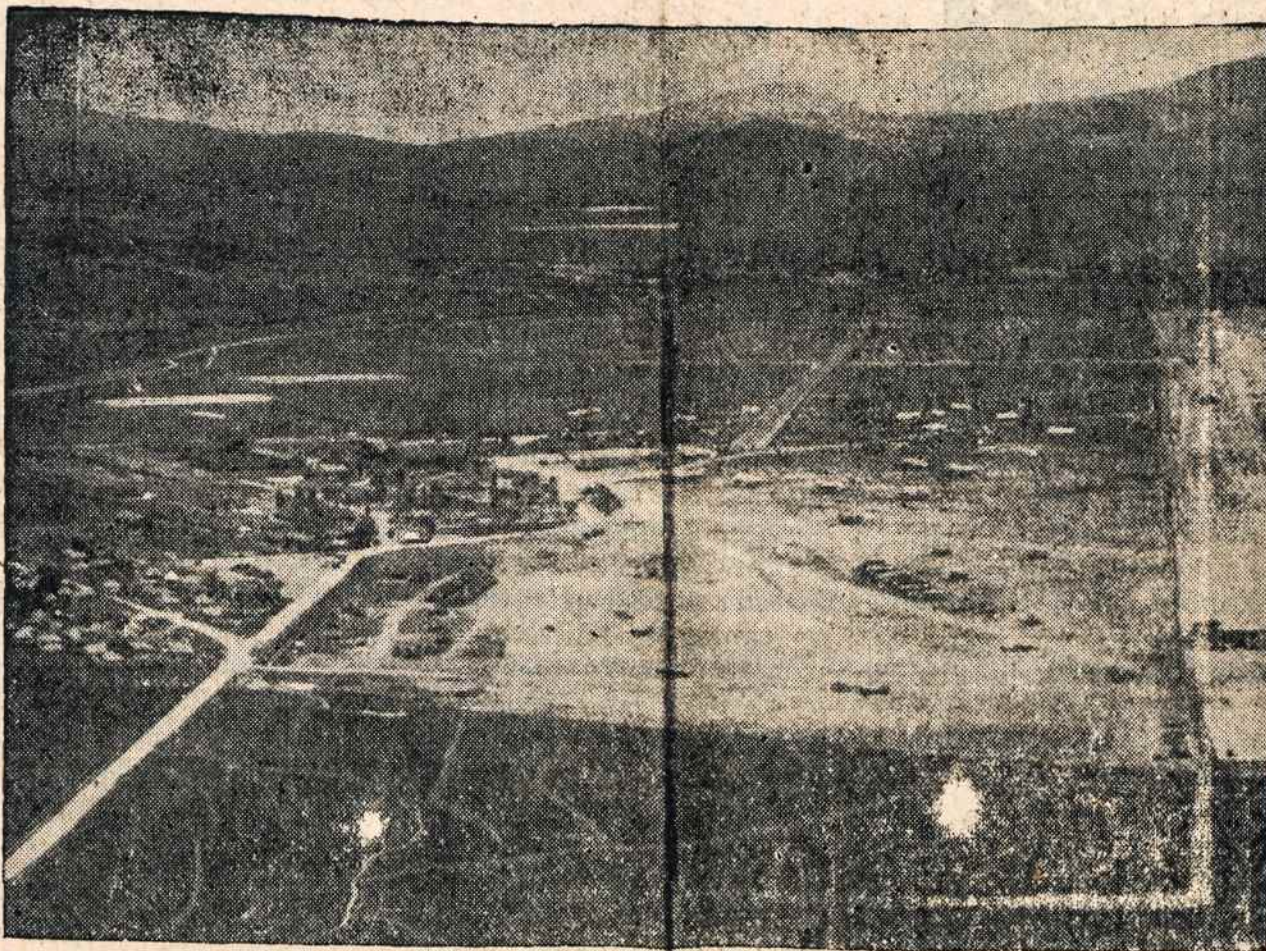
“Puikus daiktas, kada viskas eina blogyn ir kai mes prašome visokių pagelbos iš Jung. Valstybių”, sakė Churchill.

Jung. Valstybės uždraudė siųsti karinę medžiagą į Rusiją ir jos sateitinius kraštus. Draudimas taikomas ir tiems kraštams, kurie gauna pagelbą iš JAV. Šiomis dienomis JAV susekė, kad Britų įstaiga persiuntė Rusijai 50-tonų Amerikos molibdeno (metalo, reikalingo plienui sukietinti). Kitas 150-tonų siuntinys buvo su-

laikytas. Britų darbininkams nepatinka, kad jie turi gaminti įrankius Rusijai ir jos inspektorių priežiūroje. Darbo įrankių įstaiigos viršininkas pareiškė Churchill'ui, kad jis per pastaruosius du metus atsiklausę valdžios ar jie “gali tokius įrankius gaminti Rusijai, kada mums patiems yra reikalingi”.

McCarthy vėl puola Achesoną

Worcester, Mass. — Sen. Joseph McCarthy, republikonas iš Wisconsin, pakartojo savo reikalavimą, kad valstybės sekretorius Dean Acheson būtų pašalintas. Jis nurodė, kad Achesono departamentas “sabotažavo” kongresinius planus padėti P. Korėjai. “Jei to nebūtų buvę, tai šiandien pietinė Korėja nebūtų sutepta Amerikos jaunuolių krauju”.

Taegu apylinkė ir dalis miesto. Dešinėje aerodromas. Smarkiausios kovos vyksta dėl šio miesto.

KINIJOS RAUDONIEJI KALTI- NA JUNG. VALSTYBES

Londonas — Raudonojo Kinijos premieras Chou En-Lai prisiuntė Jung. Valstybių sekretoriui Acheson protestą notą, kuria kaltina Jung. Valstybes už “bombardavimą trijų Kinijos miestų prie Mandžiurijos ir Korėjos sienos”. Kinijos raudonųjų premieras sako, kad “užmušta ir sužeista” keliolika asmenų. Britai padėję ameri-

kiečiams bombarduoti. Jung. Valstybių valdžia užginčija kaltinimus. Gauta žinių, kad Kinijos raudonieji sutraukė 200,000 kareivių prie geležinkelio linijos iš Rusijos per Mandžiuriją į šiaurės Korėją.

Iš Tokio praneša, kad Amerikos lėktuvai nieko “nebombardavo” Mandžiurijoj.

Svarstys antikomunistinį įstatymą

Washington, D. C. — Kongresas yra nusiteikęs svarstyti ir priimti McCarran bilių, kuris numato, kad visi komunistai turėtų registruotis. Nesiregistravę būtų baudžiami \$5,000 ir metui kalėjimo. Taip pat komunistai ir komunistų fronto organizacijų nariai negalėtų gauti darbo valdžios įstaigose.

Prezidentas Trumanas tokioms griežtoms priemonėms nepritaria.

Uždarė komunistų radio programą

Havana, Kuba — Vyriausybė uždarė komunistų partijos 15 minučių radio programą, transliuojamą iš COCO stoties. Tuo pačiu metu uždarė kiniečių komunistų leidinį “Kwong Was Po” Santiagoj ir, padarė krantą vietinės komunistų partijos centre. Areštauta 18 kiniečių komunistų. Prieš kiek laiko buvo uždarytas komunistų dienraštis “Hoy” ir savaitraštis “Deortiva”.

Policijos pareigūnai, nuėję ir radiofoną įvykdyti įsakymo rado nemažai komunistinės propagandos prieš JAV. ir UN organizaciją.

• Vakarų Vokietijos alijantų valdžia 90 dienų suspendavo pietinės Bavarijos komunistų laikraštį.

ARMIJA PERĖMĖ GELEŽINKELIUS

Washington, D. C. — Prezidento Trumano įsakymu kariuomenė pirmadienio rytą perėmė visus geležinkelius. Geležinkeliečių darbininkų unijų

vadovybės užtikrino valdžiai, kad nebus streiko nei nesuspriktimų, jei geležinkelius kontroliuos armija.

Tolimieji Rytai vis labiau apsiniaukia

Kinijos protesto nota JAV. — Reikalauja atsaukti laivyną nuo Formozos krantų. — JAV atsakymas. — UN rudens sesija bus karšta.

Lake Success, N. Y. — Praėjusį trečiadienį komunistinės Kinijos užsienio reikalų ministeris Chou En Lai prisiuntė Saugumo Tarybai notą, kurioje JAV kaltina agresiją ir reikalauja, kad būtų atsauktas laivynas, esąs prieš Formozos krantų. Komunistinė Kinija tai laiko smerktina JAV invazija ir reikalauja Saugumo Tarybos imtis skubių priemonių tam laivynui atsaukti.

JAV atstovas Saugumo Taryboje į tai atsakė, kad jis labai patenkintas, jog Formozos klausimas iškeliamas UN, kur bus galima ta reikalą tinkamai apsvarstyti. Buvo taip pat nurodyta, kad į Formozos vandenį JAV septintasis laivynas buvo pasiųstas kilus Korėjos karui ir siekiant jį lokalizuoti. Tai surišta su Korėjos karu, ir ne JAV kaltė, kad taip yra.

Šiomis dienomis komunistinė Kinija ėmėsi ir kitos priemonės drumsyti UN darbu. Ji pranešė, kad yra paskyrė penkių asmenų delegaciją rugšėjo mėn. šaukiamam

UN susirinkimui. Kaip žinoma, raudonosios Kinijos atstovavimas UN dar neišspręstas ir jos delegatai be sprendimo negali būti įsileisti. Politikams krinta į akį, kad Kinija ėmė šaudyti raštais kaip tik tuo metu, kai raudoniesiems karas Korėjoje jau ėmė nesisekti. JAV septintasis laivynas yra prieš Formozos jau antras mėnuo, o protestas sugalvotas pareikšti tik dabar. Šioje pavėluotoje akcijoje įžiūrima diriguojamoji Maskvos ranka. Ji nori sukiršinti vakariečius, kurie nėra vieningi Formozos klausimu, bet vieningai užpuolė Korėjos pusėje. Iškeliamas Kinijos byla siekiant antono vieton, kol Maskva ten privež daugiau paramos ir pasieks pergalės.

Artėjančios UN sesijos laukia karštos rudens dienos. Spėjama, kad tai bus tokia propagandos tribūna, kokios po praėjusio karo dar nebuvo. O tai UN darbu. Ji pranešė, kad yra paskyrė penkių asmenų delegaciją rugšėjo mėn. šaukiamam

PARAŠŲ RINKĖJAI TURI REGISTRUOTIS

New York. — Komunistinis “taikos informacijos centras” (Peace Information Centre), kaip svetimos valstybės agentūra, yra paragintas užsiregistruoti.

Zinių paduoda teisingumo departamentas Vašingtone. Jis nurodo, kad nuo birželio pradžios šis “taikos centras” rinko “taikos centras” parašus po vadinamąją “taikos peticija”. Kiek anksčiau jis platino pacifistinę literatūrą, persunktą komunistinėmis idėjomis.

Lee Pressman, buvęs CIO advokatas ir 1934 m. buvęs komunistų partijos narys, išėjo iš Amerikos Darbo partijos pasmerkdamas šiaurės Korėjos komunistų įsiveržimą į pietinę Korėją.

Tremtiniai! Metas padėti pavergtai Tėvynei!

NEW YORK (LAIC) — 1940-1950 metų įvykių Lietuvoje stebėtojai šiuo metu gali padėti pavergtai Tėvynei, pristatydami atitinkamoms įstaigoms notarizuotus (po priesaika) pareiškimus (4-ose egz.) apie asmeniškai stebėtus ir patirtus iš maskolių pusės persekiojimus, kančias ir trėmimus.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBOS įstaigos — 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill. ir 233 Broadway (kambarys Nr. 3012), New York 7, N. Y. — mielai padės asmeniškai atsilankantiems pareiškėjams angliškai surašyti tekstus.

Lietuviškai rašyti, bet notarizuoti, pareiškimai irgi siųstini šioms įstaigoms.

Lietuvos Konsulatai, ALT skyriai ir tremtinių organizacijos irgi mielai padės įvykių liudininkams tiksliai surašyti faktus su reikalingomis smulkmenomis apie įvykių vietą, datą ir su raudonojo teroro aukų pavardėmis.

Žinios yra reikalingos Lietuvos bylos dokumentacijai.

ŠUGLAUSTOS ŽINIOS

▲ Prezidentas Trumanas paskyrė senatorius Lodge, Jr. iš Massachusetts ir Sparkman iš Alabamos atstovais į Jungtinių Tautų susirinkimą, kuris prasidės rugšėjo mėn.

▲ Olandija siunčia 2000 kareivių į Korėją, kad padėtų Jungtinėms Tautoms atstatyti tvarką.

▲ Turtingi uranum šaltiniai rasti šiaurinėje Valijoje, Anglijoje. Kaip oficialiai iš Valijos rugpiūčio 27 d. buvo pranešta iš jų galima bus gauti apie 1,000,000 tonų uranum, tos reikalingiausios atominės bombos gamybai medžiagos. Šie svarbūs britų atradimai įvyko jau prieš mėnesį laiko, bet iki šiolei buvo laikomi paslaptyste.

▲ Pakeliama geležinė uždanga į sovietinę Vokietijos zoną rudens Leipzigo mūšės užsienio lankytojams. Tai savaitei suspenduojamas sovietų draudimas įžengti į Sovietų Vokietijos zoną.

▲ Rusai nubaudė trimis mėnesiais kalėjimo britų laivininkystės tarnautoją Archangelsko uoste už mušimą rusų darbininko, pakraunant britų laivą Tintern Albej. Tenka šia proga pažymėti, kad rusai savo “pristovus” nebaudžia, nors jie yra užplakę prie priverčiamųjų darbų milijonus darbininkų iki mirties.

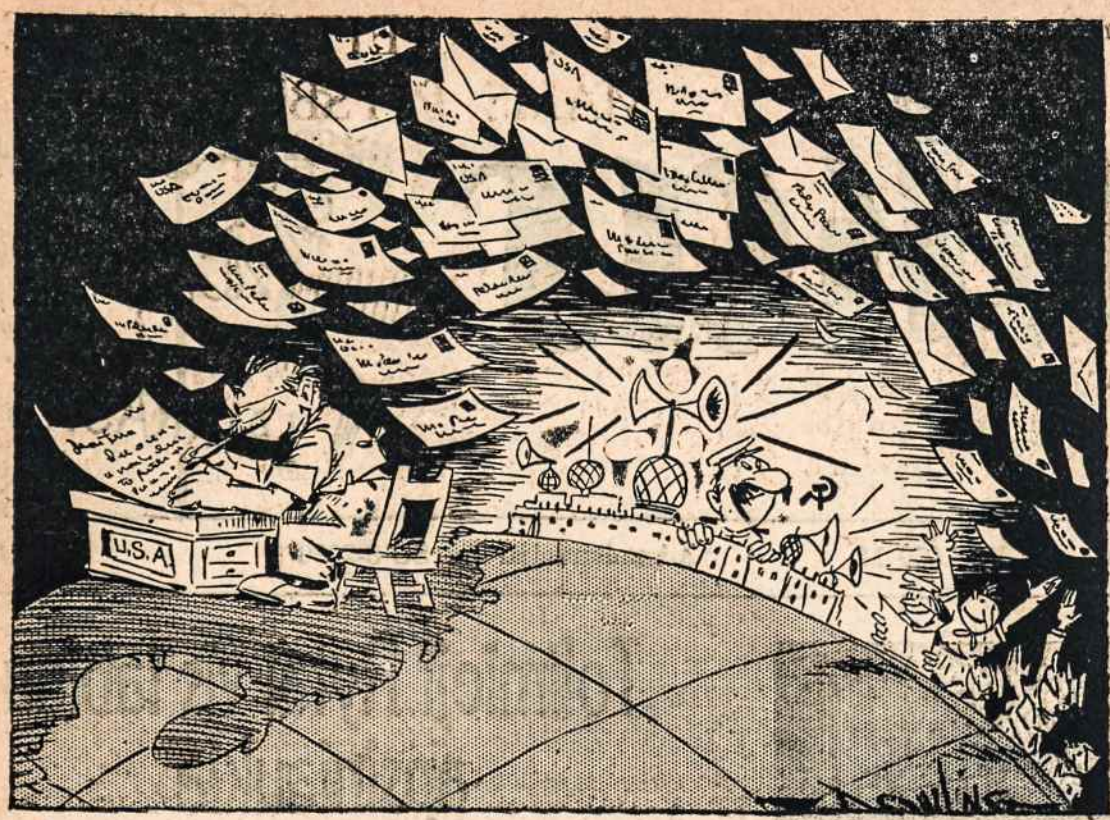
▲ Amerikos žemės ūkio gaminių eksportas pabaigoje praėjusių finansinių metų birželio 30 d. siekė 3,011,547,000. Tai yra buvo sumažėjęs 21%, palyginus ankstesnių metų \$3,829,431,000.

▲ Iš Bombėjaus rugpiūčio 25 d. pranešama, kad per žemės drebėjimą žuvo 1000 žmonių ir potvyniai paskutinių 10 d. bėgyje užliejo šiaurinėje Assam provincijoje apie 30,000 kv. mylių. Apimtuose plotuose maistas gyventojams nuleidžiamas iš lėktuvų parašutais.

▲ Vatikano observatorija praneša, kad rugpiūčio 25 d. buvo pastebėta nauja kometa netoli Taurus žvaigždyno.

▲ Švedijos premieras Tage Erlander pareiškė, kad Švedijos prisidėjimas prie Atlanto Pakto būtų labai rizikingas žygis Švedijos užsienių politikoje.

▲ Sovietai stato naują lėktuvų tipo Lavockin. Tai būtų naktinis dvimotorinis naikintuvas, aprūpintas radaro aparatais ir apginkluotas dviem ar trimis patrankomis. Jo maksimalinis greitis būtų 650 mylių ir valanda. Jo paskirtis — kovoti prieš greituosius, nešančius atomines bombas, Amerikos bombonešius.

Laiškai iš Amerikos nustelbia bolševikų propogandą.

Comm. Council Press

TRYS DIDIEJI STUDIJUOJA ADENAUERIO PRAŠYMĄ

Washington, D. C. — Valst. Sekretorius Acheson rugpjūčio 23 d. pareiškė, kad D. Britanija, Prancūzija ir Jungt. Valst. svarsto Vak. Vokietijos kanclerio Konrad Adenauerio prašymą padidinti okupacines pajėgas Vakarų Vokietijoje. Jų nuomone padidintos okupacinės pajėgos turėtų būti Vakarų Vokietijoje avangardu prieš komunistines trupes sovietų mankštinamas Rytų Vokietijoje.

Sekretorius Acheson šiuo reikalu pareiškė, kad būdas, kuriuo turi būti pasiektas Vak. Europos gynyimo sustiprinimas ir kiek prie to turėtų prisidėti pati Vokietija, dabar yra tuo suinteresuotų valstybių dika-

sijų centre.

Jis paneigė kai kurios spaudos pranešimus, kad K. Adenaueris savo prašyme reikalavęs Vokietijos atginklavimo ar tiesiog vokiečių armijos. D. Acheson paaiškino, tame prašyme Adenaueris tik paaiškino padėtį, kokioje Vak. Vokietija atsiduria akivaizdoje Rytų Vokietijos apsiginklavimo. Tas prašymas taip yra suprstas ir trijų didžiųjų valstybių, kurios dabar svarsto galimybę panaudoti Vakarų Vokietijos savanorius Vakarų Europos gynybos pajėgose ir padidinti produkciją kai kurių nerinio pobūdžio gaminių, bet reikalingų Vakarų gynybai.

ITALAI IEŠKO NACIŲ PASLĖPTŲ VERTYBIŲ

Roma, Italija — Buvus vokiečių pulkininkas Fritz, kaip pranešė Italijos spauda, suteikęs žinių, kad į šiaurę nuo Romos viename kaime buvo vokiečių nacių užkasta dėžė su vertybėmis. Jis nurodė žemėlapyje vietą, kurioje brangenybės ir vertingi meno dalykai

vokiečių nacių karo vadovybės pasitraukiant iš tos vietos buvo paslėpta. Keturi laurų krūmai tiksliai žymėjo tą vietą, kurioje išplėtos vertybės buvo paslėptos. Tačiau, kai su italų ieškotojais buv. pulk. Fritz prieš tris savaites buvo ton vieton atvykęs, jau tų krūmų nebuvo.

5 NUOSTABŪS PAGIJIMAI LIURDE

Turinas, Italija — Rugpjūčio 19 d. penki italai, kenčią sunkias ligas, stebėklingai staiga iš jų pagijo po apsilankymo Liurde. Kai jie vyko iš Italijos Liurdan, buvo slaugomi kelionėje tarp kaptų sergančių maldininkų. Iš jų trys, kaip paaiškėjo iš tos maldininkų kelionės vadovo pasakojimo buvo pagijusieji šie: Pietro Mottino, kuris pagijo iš abiejų ran-

kų paralyžiaus; Ebe Limonta, 27 m., taip pat pagijo nuo paralyžiaus. Važiuojant į Liurdą ji turėjo būti slaugoma traukinyje, sugrįžusi namo į Turiną, išlipo iš traukinio be niekono pagalbos. Ines Berbanotti, 27 m. atvyko į Liurdą kankinama jau toli pažengusio džiotos ir širdies priepuolio. Dar ji pasisakė esanti visiškai sveika.

WE CARRY A COMPLETE LINE OF FARM NEEDS

Farmall Tractors
McCormick - Deering Farm Machines
International Trucks, Parts & Service
Refrigerators & Home Freezers
Good Used Trucks and Used Farm Machinery

McCarthy Equipment Company

1740 MAIN ST., BROCKTON, MASS. Tels. 6385-8-0771

"Nuskandino" Amerikos karo laivą

Tokio, Japonija — Šiaurės Korėjos komunistai skelbia per radiją, kad jie "nuskandino" Jungt. Valstybių karo laivą — naikintuvą No. 726. JAV laivynas iš Tokio praneša, kad Noš 726 karo laivas, buvo nuskandintas antrojo karo metu, ir kad joks kitas JAV karo laivas nebuvo nuskandintas Korėjos vandenynė.

Naudosis Britanijos bazėmis

Londonas — Londono laikraščiai praneša, kad JAV skubiai rengia planus gabenti didžiuosius karo lėktuvus į Britanijos bazes.

Separatinė taika su Japonija

Londonas. — Britų oficialūs sluoksniai pareiškia, kad jų žiniomis Jungtinės Amerikos Valstybės atsisako minties šaukti Tolimųjų Rytų konferenciją, kaip buvo anksčiau numatyta. Tokia konferencija turėjo parengti taikos sutartį su Japonija. Ligi šiol to nepadarius, bolševikams kliudant, JAV yra linkusios pasirašyti su Japonija atskirą sutartį. Tą patį jos patariančios padaryti ir kitoms valstybėms.

\$16.7 Bilonai ginklams

Washington, D. C. — Atstovų Rūmai 310 balsų prieš 1 priėmė \$16,771,384,479 bilių apsiginklavimui ir savo sąjungininkų ginklavimui. Bilius perduotas senatui.

Apdegė teatro savininkas

Medford, Mass. — Sekmadienį, rugs. 20 d. atvirame oro teatre Paul J. Longo, savininkas, pavojingai apdegė. Jis įėjęs į namą norėjo užtegti gaso tanką, ir kaip tik jis uždegė degtuką name kilo eksplozija. Jis iš namo degančiais rūbais išbėgo į lauką, kur laukė jo žmona ir sūnus automobilij. Tuoj po to namo sienos sugriuvo ir liepsnos prasiveržė į aukštį. Teatro savininkas buvo nuvežtas į ligoninę. Eksplozija ir gaisras padarė \$10,000 nuostolių

• Korėjoje karo fronte sužiedė buvusio Anglijos premiero sūnų Randolph Churchill ir Amerikos laikraštiniųka, Frank Emery.

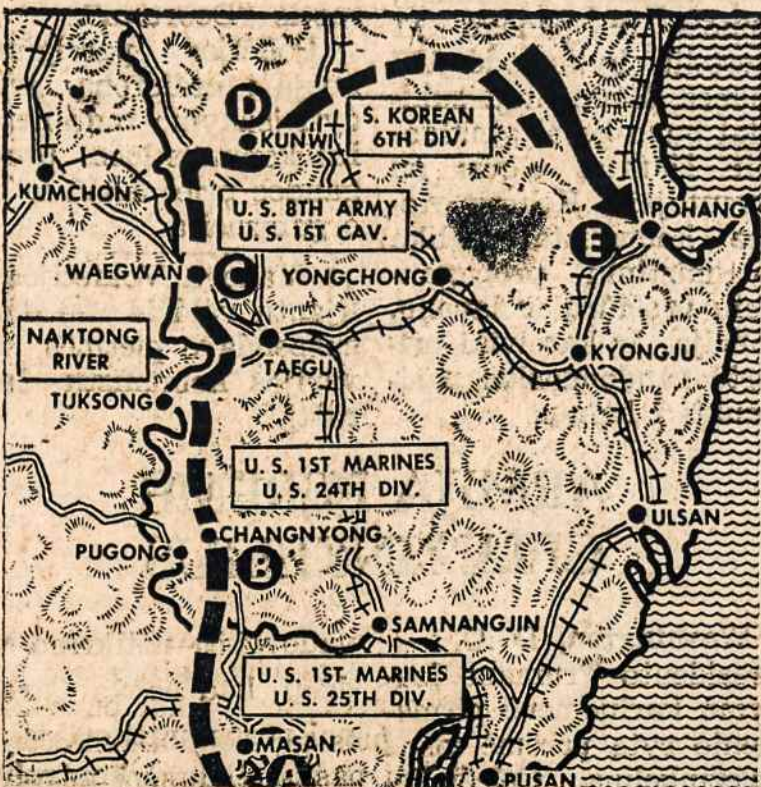
Korėjos fronte

■ Nuo rugpjūčio pradžios Korėjos frontas yra stabilizavėsis. Kruvinos raudonųjų pastangos prasiūsti į pajūrį su dideliais jiems nuostoliais buvo atmuštos. Jei vieną kuria dieną ir paslenka porą mylių į priekį, tai kitą dieną vėl būna išmušti. "Amerikiečių pasitraukimo iš Korėjos diena", kaip pareiškė gen. Walton H. Walker, "yra jau praėjusi".

■ Norėdami vis dėlto pasiekti laimėjimo, raudonieji toliau telkia kariuomenę ir amuniciją. Amerikiečių žvalgyba praneša, kad nauji pastiprinimai raudoniejiems siunčiami iš Mandžiūrijos per Daireno uostą.

■ Stiprėja taip pat ir Jungtinių Tautų pajėgos. Rugpjūčio 27 d. Korėjos pakrantėn išsikėlė pirmieji Britanijos pėstininkai — apie 2000 karių ir 32 karininkai. Pakeliui yra Olandijos ir Belgijos siunčiama kariuomenė.

■ Gen. Carl Spatz yra pareiškęs laikraštiniams, kad JAV šiuo metu Korėjoje pakankamai turi aviacijos ir amunicijos. JAV aviacija praėjusiomis dienomis keletą kartą buvo nuskridusi prie pat Mandžiūrijos sienos bombarduoti karinių taikinių ir gabenamos amunicijos. Kinijos komunistų radijas paskelbė, kad yra bombų numesta ir į Mandžiūrijos teritoriją. JAV dėlto iškėlė protestas, kuris atmetamas neatitinkąs faktams.

Korėjos fronto linija

TEISYBĖ APIE BALTIJOS VALSTYBIŲ TRAGEDIJĄ

PRANYS ALSĖNAS

Paskutiniu laiku kaskart vis daugiau pasigirsta balsų, nušviečiančių tragišką Pabaltijo valstybių likimą ir angliškojo spaudoj. Štai, veik tuo pačiu laiku, ilgoką ir išsamų straipsnį, užvardintą "The Fate of the Annexed Baltic States" atspausdino "The London Observer" ir Toronto dienraštis "The Globe and Mail". Straipsnio autorius — Kazimierz Smogorzewski. Su minėto straipsnio mintimis norėtusi supažindinti ir "Darbininko" skaitytojus.

"Išlaisvinimo" sukakties minėjimas

Buvusių nepriklausomų Pabaltijo valstybių — Lietuvos, Latvijos ir Estijos, — dešimties metų aneksijos minėjimas sovietų buvo prarastas rugpjūčio 3-6 d. Maskvoje, Vilniuje, Rygoje ir Taline. Minėjimo šventės atšvėstos su tipišku sovietams propagandiniu įkarščiu.

"Sovietinis režimas", rašė Izvestia, "suteikė Baltijos tautoms realią laisvę ir nepriklausomybę. Taipogi įgalino jas suklestėti ekonomiškai, politiškai ir kultūriškai".

Tikroji "išlaisvinimo" fotografija

Kaip gi ji atrodo iš tikrųjų? Baltijos valstybių tautos, okupuojamas jas sovietams, galutinai prarado turtingą savo laisvę ir nepriklausomybę. Jų ekonominiai turtai — vėslūs kviečiai, kitokie javai bei bulvės ir daržovės, kuriais tu trijų valstybių gyventojai disponavo dvigubais arba net trigubais kiekiais, lyginant juos su sovietų gyventojais — dabar susilygino su Sovietų Sąjungos vegetuojančių derliumi. Nepriklausomybės, laikais Pabaltijo valstybės, turėjusios 6 mil. gyventojų, iš Didžiosios Britanijos importuodavo manufaktūrinių prekių tiek, kiek visa Sovietų Sąjunga su 170 milijonų gyventojų.

Po radikalinių reformų, Baltijos valstybės buvo išugdžiusios tikrą socialinio teisingumo, mastą. Tuo tarpu komunistinė propaganda — neradote srityje jokio ateities progreso.

Ivykiai, prasidėję Pabaltijos valstybėse 1940 m., jokių būdu neturėjo kokio nors revoliucinio charakterio iš vietos gyventojų pusės, tačiau, iš pat pirmųjų okupacijos dienų, jie buvo palaikomi griežtomis represijomis, kurias vykdė Sovietų Sąjungos paskirti komisarai: A. A. Zdanov, A. Y. Višinskij ir V. G. Dekanazov. Šie asmenys buvo proteguojami sovietų okupacinės armijos ir, sugrįžusios konstitucinės vyriausybės, jie tiesioginiai valdė Estiją, Latviją ir Lietuvą.

Sovietų operacijos Pabaltij prasidėjo gana saugiai, be jokių reakcijos pavojų iš kitur, nes tai buvo laiduota slaptame susitarime tarp Ribbentropo ir Molotovo, kuris buvo pasirašytas 1939 m. rugsėjo 28 d. Maskvoje. Sovietų okupacijos banga į Pabaltijo valstybes, be abejonės, naciškosios Vokietijos buvo skaitoma kaip laikinis reikalas, nes jie puoselėjo kitokias mintis, tačiau tuo metu — jie deklaravo, kad nieko negalį padėti tragedijos ištiktam Pabaltijui.

Pirmasis Pabaltijo tragedijos aktas

Vos tik okupavus sovietams gražiai klestėjusias Pabaltijo valstybes, savaime aišku, dar ne į galvą neatėjo vietos gy-

Pabaltijo valstybių gyventojų skaičiai

Prieš II-rojo Pasaulinio karo pradžią, jie buvo tokie: Estija turėjo 1,134,000 gyventojų, Latvija — 1,994,500, Lietuva tuometinėse sienose — 3,124,000.

Priskaitant didžiulius tų valstybių nuostolius, prileidžiama, kad šiuo metu galėtų gyventi tuose kraštuose šitokie skaičiai vietinių gyventojų (neskaitant rusiškų kolonistų): Estijoje — 802,250, Latvijoje — 1,571,250 ir Lietuvoje — 1,869,000.

Tačiau, pagal Maskvos statistiką iš 1950 m. kovo mėn., Estijoje, esą, gyvena 1,200,000 gyv., Latvijoje — 2,100,000 ir Lietuvoje — 3,000,000. Kaip matome, tai papildyti skaičiai sovietų kolonistais ir raudonąja armija. Gimusių tuose kraštuose gyventojų šiuo metu esama: trečdalis Estijoje, ketvirtadalis Latvijoje ir du penktadaliai Lietuvoje...

Kas valdo nūdien Pabaltij? Sovietai skelbia, kad tos valstybės "valdosi pačios". Jie tenai sudarė "lėlines vyriausybės", tačiau svarbieji "bosai" yra šie: Arsenij Leonov — Estijoje, Ivan Ostrov — Latvijoje ir Vasilij Pisarev — Lietuvoje. Jie ligi šiol vadina mi "ministerių pirmininkų pavaduotojais".

Saugumo ministrai tuose kraštuose — taip pat rusai: Valenty Moskalenko — Estijoje, A. A. Novėik — Latvijoje ir Petr Kapralov — Lietuvoje. Apie pusę komunistų partijos centralinio komiteto narių — taip pat rusai.

Galingiausieji komunistų partijos tūzai Pabaltij yra šie: I. G. Kebin — Estijoje, F. Y. Titov — Latvijoje ir A. S. Trofimov — Lietuvoje.

Rusų kalba ir kolchozai

Kad lengviau būtų kontroliuoti ir terioti vietos gyventojus, sovietai Pabaltij įvedė kolchozų sistemą. Kolchozuose pirmininkais — daugiausia rusų tautybės asmenys. Mokyklose privaloma rusų kalba.

1950 m. birželio mėn. jau buvo skelbiama, kad 80% žemės sukolchozinta. Estijoje, 95% Latvijoje ir 76% Lietuvoje.

Tokio paties likimo laukia ir visos kitos valstybės, kuriuose nūdien dominuoja sovietai — baigia str. K. Smogorzewski.

Pabaltiečiai esame dėkingi autoriui už išsamų str. apie Pabaltijo tragediją.

• Diamond Match bendrovės darbininkų 8 dienų streikas pasibaigė. Darbininkai laimėjo 8 ir pusę centus į valandą, keturias šventes metuose ir kitus pagerinimus. Iki šiol darbininkai gaudavo 95c. į v. • Tekstilės Darbininkų unijos (CIO) vadas praneša, kad Utica Knitting bendrovės 1,200 darbininkų, išėję į streiką rugs. 22 d., susitaikė ir grįžta darban.

PRIEŠSEIMINIS LDS N. A. SUVAŽIAVIMAS

Ivyks rugsėjo 10 d. 1 val. po pietų Aušros Vartų parapijos svetainėje, Sterling St., Worcester, Mass. Šis nepaprastas suvažiavimas šaukiamas tuo tikslu, kad į jį suvažiavę delegatai iš visų N. A. kuopų pareikštų savo pagidavimus LDS seimui, kuris Ivykis š. m. rugsėjo mėn. 13 d., So. Boston, Mass. Tikimės, kad visos kuopų valdybos ir nariai gavo iš centro pranešimus, kuriuose nurodyta, kuriam tikslui LDS seimas šaukiamas.

Taip pat sekite LDS organe "Darbininke" pranešimus, kaip LDS N. A. apskričio, taip ir Centro valdybos ir pagal išgales pasistenkite juos vykdyti, nes nuo to priklausys svarbūs sprendimai.

Dvasios vadas Kun. J. Bernatonis
Pirmininkas Vl. Paulauskas
Raštininkas Tomas Versiackas

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATED OF LABOR Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 8, 1917 authorized on July 12, 1918.

Table with subscription rates: Domestic yearly \$5.00, Foreign yearly \$5.50, etc.

366 West Broadway, South Boston, Mass. Telephone: Redakcijai — SO 8-6608; Administracijai — SO 8-2680

Dvejopa agresija

Sovietų laikraščiai ir radijas šiuo metu apie nieką daugiau nekalba, kaip tik apie Amerikos "agresiją". Iš patyrimo gi žinoma, kad bolševikai visada gerklę plešia kitus kaltindami, kai patys yra kalti.

Įdomu, kur buvo ta tarptautinė teisė, kai bolševikai drauge su Hitleriu užpuolė ir pasidalino Lenkiją, kai raudonoji armija pavergė Baltijos kraštus, kai ji "sutvarkė" Balkanus, kai suraudonino visą Kiniją, kai pradėjo "naminį" Korėjos karą ir t.t.

Sovietų Rusija vartojo ir tebevartoja dvejoją agresiją: iš lauko ir iš vidaus. Ypač ji gabi kištis į kitų vidaus reikalus. Pirmiausia įsteigia komunistines jačaiikas, paskui sudaro iš jų penktąją koloną, po to sukelia krašte sąmyšius ir, jei toks kraštas yra arti Sovietų Sąjungos, pasiūnčia ir savo karinius dalinius sukilėliams paremti.

Tačiau ne visi sutinka leisti save karti ir dar bučiuoti budeliui ranką. O budelis tada širsta: girdi, kam nekiši galvos į kilpą — tu agresoriau! Gerai į tą atšakė Francis P. Matthews, jūros sekretorius kalbėdamas Bostone š. m. rugpiučio 25 d. susirinkusiems 100,000 uosto darbininkų.

Tačiau ir dirva buvo gerai paruošta. Čia tai jau Marytės Stingraitės nuopelnas, kurį Vilkaitis mieliamu noru jai pripažino ir tiesiog pareiškė, kad viskas taip puikiai pavyko vien tik dėl jos gerai sugalvoto ir tiksliai išpildyto plano.

Labai džiūgauta dėl Grūzdo išlaisvinimo. Jį skaitė žuvusiu, nes visiems atrodė nėša galimybės jį išgelbėti. Tardymo metu jis buvo tiek sumuštas, kad smūgių ženklai pasiliko visam gyvenimui, bet kaulai nebuvo sulaužyti.

Trisdešimts aštuntoji paralelė Vokietijoje

Vokiečių laikraščiai gana gerai informuoj, kas darosi už geležinės sienos, kuri pastaruoju metu vis dažniau yra vadinama "vokiška 38 paralelė". Dauguma laikraščių nurodo, kad už tos sienos yra sutelkta apie 300,000 gerai ginkluotų vokiečių.

Pirmąją grupę sudaro apie 75,000 vyrų, pilnai parengtų kautynėms. Jie ir vadinami "parengties daliniais" (Bereitschaften). Davus ženklą, kiekvienu metu gali būti reikiamoje vietoje.

Antrą grupę sudaro vadinamoji "liaudies policija" (Volkspolizei), kurių gali būti nuo 150,000 iki 175,000 vyrų. Šie atlieka viešosios ir slaptosios policijos pareigas: vykdo areštus, tremimus, saugo viešus pastatus, varo žmones į mi-

lieka ir šnipinėjimo funkcijas.

Visa ši vokiška armija gali būti labai greitai apginkluota pačiais moderniaisiais sovietų ginklais. Yra žinių, kad Rytinėje Vokietijoje tu ginklų nestoksta, bet jie tuo tarpu saugomi pačios raudonosios armijos.

Ar bolševikai išdrįs tą padaryti ir sukelti naują "naminį karą", priklausys nuo to, kaip toliau vystysis karas Korėjoje.

KOMUNISTŲ PRIEŠRELIGINIS AUKLĖJIMAS

Roma — Komunistų iniciatyva Romoje ir kituose Italijos centruose pradėtos steigti tam tikros organizacijos, kurių tikslas auklėti vaikus pagal materialistinius ir prieštikybinius principus.

Prezidentas Trumanas pagerbia Jose de San Martin — Argentinos, Čilės ir Peru laisvės kovotoją. Jis yra miręs prieš 100 metų. Paveikslas yra Baltuosė Rūmuose.

Liepos 29 d. Vatikano laikraštis "l'Osservatore Romano" griežtai įspėja tikinčiuosius primindamas, kad visos tokios organizacijos, koku vardu jos bebūtų prisidengusios, prieškomunistiniu Kongregacijos dekretu, išleistu 1949 m. liepos mėnesį, yra draudžiamos.

Čia tenka pastebėti, kad komunistai gerai suprantą, jog pirmas žingsnis žmogui sukommunistinti yra išplėsti iš jo širdies religiją, nes tuo atpalaiduojamas nuo sąžinės jautrumo bet kokiam blogiui, ypač ne-leisti susiformuoti jos balsui jaunoje vaiko sieloje.

ALRKF IR ATEITININKŲ SEIMAMS PITTSBURGHE ARTEJANT

Alfa Sušinskas.

1950 metų rugsėjo mėn. 30 ir spalio mėn. 1 dieną Pittsburghas susilauks gražių svetelių. Ir ne bet kokių, o rinktinių, pačių gerųjų iš geriausiųjų. Tie sveteliai bus ALRKF ir Ateitininkų atstovai, kurie Pittsburghe turės savo reikšmingus seimus.

Jau dabar per visą Ameriką ALRKF ir Ateitininkų skyriai pradeda rinkti savo atstovus, kurie savo organizacijas turės atstovauti Pittsburgho seimuose; jau svarstomi įvairūs klausimai, siūlomi sumanymai, kuriuos atstovai turės iškelti ir svarstyti savo posėdžiuose.

Būsimieji ALRKF ir Ateitininkų seimai Pittsburghe bus rimtas darbas, o ne koks nors pasidairymas po plieninį Pittsburgho miestą.

Be abejo, šie seimai turės didelę reikšmę visam religiniam, kultūriniam ir tautiniam Amerikos lietuvių katalikų gyvenimui.

Didžiai sujudusi yra ir Pittsburgho katalikiškoji lietuviškoji visuomenė. Visai teisingai pittsburghiečiai didžiuojasi, kad jiems šiais metais metais suteikta garbė būti šių seimų šeimininkais.

Įvairios šių seimų rengimo komisijos Pittsburghe dirba išsijuosusios. Juk, atvirai kalbant, negi nori šeimininkai mielųjų svečių atstovų ak-

riausią ir enkavedistą, kuris galėtų kitą žmogų kankinti iki mirties, ir kitokios rūšies antihumaniškiems veiksams, kas komunistui yra būtina. Todėl jie griežčiau siai kovoja prieš religiją.

se (atsiprašau už žodį) apsiklaulyti. Taigi ir juda pittsburghiečiai posėdžiaudami, planuodami, programą sudarydami, įvairias komisijas skirdami.

Iki šiol bendroji rengimo komisija Pittsburghe yra sudariusi šitokią ALRKF seimo programą (Ateitininkai turės ir savo atskirą programą, su-derintą su bendrąja):

Rugsėjo 29, penktadienį: Nuo 7 val. vakaro svečių registracija, priėmimas ir pasilinksminimas Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, South Side, South 22 and Jane St.

Rugsėjo 30, šeštadienį: 9 val. ryte pamaldos Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje.

10:30 val. iškilmingas suvažiavimas atidarymas Hotel William Penn. Posėdyje (sesijoje) dalyvauja ir kalbą pasako Pittsburgho Vyskupas Koadjutorius John F. Darden, D. D.

1 val. p.p. iškilmingi pietūs Hotel William Penn.

2:30 val. p.p. antrasis posėdis ten pat.

8:30 val. vakare koncertas Šv. Kazimiero mokyklos salėje, South Side, South 22 and Jane St. Po koncerto — šokiai.

Spalių 1, sekmadienį: 10 val. iškilmingos Šv. Mišios Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje.

Nuo 11:30 iki 2 val. p.p. pietūs Šv. Kazimiero parapijos svetainėje.

Nuo 3 iki 4 val. p.p. šventoji Valanda Pittsburgho katedroj, North Craig Street and 5th Ave.

Ši programa gali būti kiek ir pakeista. Tuo atveju būtų apie tai paskelbta spaudoje.

prisidėjus prie Grūzdo išlaisvinimo ir jo susijungimo su mylima žmona, tačiau, antra vertus, ji jautė, kad pasigęs savo darbuotės kalėjimo ligininėje, kur galėjo daug palengvinti sužalotų kalinių padėti. Tos pareigos teks atsižadėti, nes grįžti į buvusią tarnybą jau buvo nebe įmanoma: bolševikai ją įtarti sabotavime, ir to vieno pakaktų pakliūti į čekos nagus.

Tiesa, pavojus masina, bet kiek kaštuoja nervų ir sveikatos... Marytės draugė Alena Grūzdienė nors nevengė pavojų ir net juos mėgo, tačiau ligininės nepasigedo: jos visa energija bus sunaudota grąžinimui sveikatos mylimajam vyrui.

Partizanai krintosi dėl nepavykusio su enkavedistais susirėmimo Kurnosovo ūkyje. Nuostoliai buvo skaudūs: Savinas ir Barčiukas buvo vietoje nukauti, Grūzdas sunkiai sužeistas ir į nelaisvę paimtas, Ilgaitis pašautas į koją, bet akimirkoj susipratęs apsi-mesti negyvu ir kilusiam sąmyšy nežymiai iš kautynių iššliaužė ir, nežūrint skaudamos kojos, išsigelbėjo ir pas savuosius sugrįžo.

ne lietuviai — Savinas rusas, Barčiukas ukrainietis — bet labai ryžtingi kariai ir rinktiniai būrininkai.

Dabar keletas savanorių prisiekė Kurnosovą šiaip ar kitokiu būdu likviduoti. Tiesioginiu puolimu būtų perdaug triukšmo, Jo ūkį dabar saugos gausūs čekistų daliniai, galį greitai momentu gauti stambios pasparties. Išsivystytų labai rimtos kautynės, ko vyriausias partizanų vadas norėjo kol kas išvengti. Tad teks panaudoti mažą savanorių grupę, išdirbti tikslų planą ir visa tai pavesti Vilkaičio vadovybei. Jam padėti pasisiūlė Gegužis, kurs nuo vadovavimo atsisakė. "Anam žygy mano vadovybė buvo nevykusi", — taip jis aiškinosi.

Kodėl partizanai tiek dėmesio atkreipė į Kurnosovo ūkį? Šis dalykas platesnio paaiškinimo reikalingas. Visų pirma, tai nebuvo Kurnosovo ūkis. Jis priklausė Jokūbui Bukšnui. Tai buvo ne menkas ūkis, apie 60 hektarų, tad Bukšnys automatiškai pakliuvo į buožių klasę. Pirmosios bolševikų okupacijos metu Bukšnys kažkaip išvengė buožių likimo. Bolševikai ne tai nesuskubo jo likviduoti, ne tai juomi pasitikėjo. Mat, Bukšnys buvo gana gudrus ir apdairus ūkininkas. Jis manė galsisąs su naujais valdovais sugyventi. Savo vaikus — sūnų Algį ir dukterę Danutę — siuntė į subolševikintą valstybinę mokyklą ir griežtai jiems įsakė būti lojaliems naujajai valdžiai. Vaikai kaip vaikai — Algis 11, Danutė 8 metų — politikoj mažai tesusivokė, tik laukė, ar jiems bus gerai. Jie atspėjo. Naujieji mokytojai turėjo įsakymą švelniai elgtis su tais vaikais, kurie parodys Sovietams palankumo. Vaikai buvo klusnūs, ir mokytojai juos glostė. Vaikams buvo gerai. Bolševikai pasikaitė Bukšnį geru tėvu ir jo ūkio kol kas nekludė. Tad ir tėvams buvo

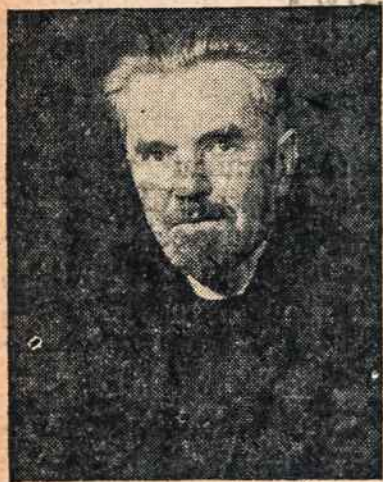
nebloga. Kaimynai skurdo ir badavo, Bukšniam gyveno po senovei.

Tas tesėjo ištisus metus, kol bolševikai buvo valdžioje. Atėjo vokiečiai, ir frontas teko pakeisti — gerintis vokiečiams. Tie pradžioje ir Bukšnį šnairavo, bet jis pasiskubino jiems prisigerinti: davė daug daugiau negu reikalaujama pyliavos, gerai vedė ūkį ir ramiai sėdėjo namie, nesikišant į politiką, ar kišosi tiek, kiek privalo reikšti paklusnybės naujajai vyriausybei. Tuos dalykus vokiečiai įvertino ir paliko Bukšnį ramybėje. Vokiečiams pasitraukus, grįžo bolševikai. Dabar jau Bukšnui teko įtempti smegenis, kaip čia saugiai išsisukus. Bukšnio vokiečiams pataikavimas bolševikams buvo žinomas. Jo skurdeivos kaimynai visa tai pranešė atvykusiems komisarams. Tačiau Bukšnys ir gi nesnaudė. Jis tuč tuojau įstatė jau paūgėjusius Algį ir Danutę į komjau-nuolių organizaciją, nugirdė ir gausiai apdovanojo komisarą ir jam atpasakojo, kad jo kaimynai, nuskurę vien dėl tinginystės ir girtavimo, iš pavydo jį apšmeižė. Kad vokiečiams jis davė maisto, tai tiesa, bet buvo gi priverstas. Maisto dar liko, ir komisarams daugiau jo duosias. Komisaras buvo pilnai patenkintas ir Bukšnį kiek įmanydamas gynė ir saugojo. Taip komisaro globojamas, Bukšnys kurį laiką saugiai prasistūmė. Jau buvo bemanąs, kad visi pavojai praslinks, kaip štai ištikio įvykis, kurs Bukšnį galutinai suklupdė.

Bukšnys turėjo dar vieną sūnų Kęstutį, jau suaugusį vyrą. Kęstutis išėjo į motiną: šmarkus, augalotas, ryžtingas. Svetimtaučius jis mylėjo, bet okupantų negalėjo pakęsti — tiek vokiečių, tiek rusų. Vokiečiai, jei įžeisti ir išprovokuoti, buvo žvėriškai žiaurūs. bet tik karo metu.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės reikalu

Eltos bendradarbio pasikalbėjimas su VLIKo ir V. Tarybos pirmininku M. Krupavičium

— Kaip Tamsta vertini Pasaulio Lietuvių Bendruomenės susiorganizavimą?

Paskutinį kartą tą klausimą aiškinau per Vatikano radiją. Pasaulio Lietuvių Bendruomenė turi virsti ta didžiąja lietuvių galybe, kuri padės išlaikyti tremtiniuose ir išeiviuose lietuvių ir pradės greičiau ir lengviau mums laisvę laimėti. Vienas frontas ir viena vadovybė — kaip visur daroma sunkiu karų metu. Nedelsdami turime to fronto organizavimą greičiau baigti. To laukia tėvynė ir mūsų tautos svarbiausi interesai. PLB yra tik viena pagrindinių priemonių Lietuvai laisvinti.

— Jei PLB laikote priemone Lietuvai laisvinti, tad reikėtų, kad ji yra politinė organizacija?

— Anaipol. PLB turi du tikslu pagrindinį ir atsitiktinį. Pagrindinis — lietuvių išlaikymas išeiviuose, o atsitiktinis — Lietuvos laisvinimas. Atsitiktinis dėl to, kad ir Lietuvos okupacija yra atsitiktinis, o išeivija, emigracija bus kaip ir buvęs nuolatinis reiškinys. Lietuvai laisvinti ne tik politiką ar diplomatiją yra priemonės. Jų yra daug ir įvairių: tautinė kultūra, aukšta moralė, knyga ir lyra, pagaliau ginklas ir politika su diplomatija. Lietuvos laisvinimo politikai vesti yra kiti organai — Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas, mūsų diplomatinės atstovybės, Amerikos Lietuvių Taryba, Lietuvai Išlaisvinti Centras Argentinoje ir k. Tos organizacijos turi atlikti visą politinį Lietuvos laisvinimo darbą. PLB yra tik pagelbinis veiksnys tam darbui atlikti. Jos priemonės nebus politinės grynai prasme, bet tautiškai kultūrinės, socialinės, finansinės. Finansinė parama politiniams darbams ir lietuvių išlaikymui: mokykloms, knygoms, globos reikalams ir t.t. Kiek PLB bus pajėgi pinigais, tiek ji ir savo buvimą pateisins.

PLB organizacija yra ne tik ne politinė, bet juo labiau

pagelbininku. Reik verkiant laisvinamasis darbas praplėsti. To reikalauja mūsų tautos tragiškoji padėtis.

— Kas daroma lietuvių išeiviuose?

— Lietuvių išlaikymo darbą, ypač šiuo metu, kai Lietuvoje bolševikas iš kailio neriasi, kad greičiau ją išnaikintų, o senųjų mūsų išeivių tarpe ji labai susilpnėjusi, yra toks didelis, toks sunkus ir toks atsakingas, kad nei viena įstaiga nei vienas žmogus to darbo neatliks, nors ir būtų genialus. Čia reikalinga visų lietuvių jėgų mobilizacija. Tą mobilizaciją VLIKas ir paskelbė 1949 metais birželio mėn. 14 d. Tai Pasaulio Lietuvių Bendruomenė — PLB. Jei išblaškytoji lietuvių bendruomenė atiduos ir PLB organus geriausias savo žmones, jei negalės lėšų jos darbams vesti, o kiekvienas lietuvis ir savo jėgų, PLB savo milžinišką darbą atliks. Bet jei visuomenė, išrinkusi vadovaujamus organus, manys, jog jau visa yra padariusi ir ligi kitų rinkimų savo pirštų prie darbo neikiš, PLB bus tik iškaba be turinio. Tad į darbą, kaip Dievas įsakė, su visa siela, su visu užsidegimu ir lietuvišku ryžtu. Mūsų gyvenimo laivą priešais skandina visomis priemonėmis. Mums tenka apsispręsti ar šioj žūtubūtinėj kovoj skandinamam ir prakiurdintam laive mes rūpinsimės tik savo krepšeliais su vargana mantele ir skurdžiais reikaliukais, ar metę tuos krepšelius, visi vyrs į vyrą stosim į darbą.

Lietuvių išlaikymo vyriausias rūpintojas ir tvarkytojas bus PLB. Tą darbą derins ir skatins PLB Vyriausioji Valdyba, kurią išrinks Pasaulio Lietuvių Seimas. Tuo tarpu Lietuvių Išlaikymo Taryba rengia, kas reikalinga bus plačiu mastu pritaikyti visiems pasaulio gyvenantiems lietuviams. Paminėsiu Schwabisch Gmiunde sušauktą specialistų konferenciją, kuri turėjo nustatyti lietuvių išlaikyti priemones, būdus ir kelius. Konferencijos priimtąją programą tam darbui Elta išsiuntinėjo spaudai ir įvairiems kultūros ir politikos darbuotojams, prašydama jų prisijusti LI Tarnybai savo pastabas ir papildymus prie tos programos. Įvairūs kraštai turi daug tų klausimų žinovų, kuriems lietuvių išlaikymas rūpi, ir kurie šiuo klausimu yra ten ar kitur pasisakę. Tik į mūsų prašymą pasisakyti išsiuntinėtos programos reikalu kol kas neatsiliepė nei vienas. Jų balso labai laukiame. Norėtume išbaigti lietuvių išlaikyti programą ir perduoti Pasaulio Lietuvių Seimui.

— Kaip vyksta PLB organizavimo darbas?

— Patenkinamai. Galėtų būti didesnio užsimojimo. Partiniai ir pasaulieji nesutarimai ne vienoj vietoj trukdo ir lėtina kalbamąjį darbą. Bet nepaisant visa to, darbas eina. PLB organizacija jau yra atsistojusi ant stipresnių ar silpnesnių kojų beveik visuose kraštuose, kur lietuvių esama. Kur yra ir nedidelis lietuvių būrelis, steigiamo

viso pasaulio lietuviai stos vieningai į PLB išrikuotas gretas. Trumpai buvau Amerikoje svečiuose, bet "lietuviškąją Ameriką" pažinau gerai. Mano pažiūras patvirtina dar spauda ir gausūs tremtinių rašomi laišakai. Trumpai suglausta, mano pažiūra tokia: Amerikos lietuvių stovi ant labai netvirtos kelio. Pavojai jai išnykti yra labai realūs. Ne visa jau galima grąžinti, kas prarasta, bet daug dar galima atgauti. Ir tai mes turim gauti. To reikalauja ir Dievas ir tėvynė. Atsakysim, nepadare reikiamų žygių. Atsakymas bus sunkus, nes tai antrasis genocidas. Labai svarbus vaidmuo tenka naujiems išeiviams, bet nuo tos pareigos nėra laisvi nei senųjų išeivių vadai. Jie taip pat turi stoti į kovą su nutautimu. Ramiai rankas sudėjus žiūrėti į tą nykimo procesą — nusikalimas. Pareiga gaivinti nutaustancius dar daugiau saisto naujai nuvykusius lietuvius. Tai jų misija. Neatlikę tos misijos jie nepateisins savo tremties. Darbas nepaprastai sunkus. Jis reikalauja daug kantrybės, ištvermės, nervų ir nusizėnimimo. Bet tos savybės reikalaujamos iš kiekvieno misionieriaus. Iš Hartfordo rašo jaunas teisininkas, kaip atsargiai reikia imtis PLB organizavimo, kad nesuirytų santykis naujo ateivio su senuoju. Tas geras santykis reikalingas kaip tik sekmingam lietuvių gaivinimo darbui. Lig šiol jis partiškai buvo vedamas, o reikia sistemingo ir planingo darbo.

Atlietuvimo priemonės tos pačios, kokios reikalingos ir lietuvių palaikyti: tėvai su draugija į PLB apylinkę. Čikagos buv. DP draugija yra nutarusi įsijungti į PLB. ALTas sudarė iš 16 žmonių studijų komisiją. Ta komisija tins, kaip galima būtų priimtinu visiems būdu sudaryti PLB organizaciją JAVėse. Pastarasis faktas yra ypatingai reikšmingas. Reik manyt, kad klūtis sudaryti vyriausiąjį laikinąjį PLB organizacinį komitetą atkris ir galima bus pręgtis prie Pasaulio Lietuvių Seimo. Suprantama, kad tai bus galima tik tada, kai visuose kraštuose bus išrinktos krašto tarybos.

Turiu pabrėžti, kad JAV lietuviai labai svarbus veiksnys, kad jie vaidino ir tebevaidina Lietuvos laisvinimo darbe labai svarbų vaidmenį, kad be jų dalyvavimo PLB nebus tokia, kokia ji turėtų būti. Tačiau tikimės, kad komisija ras būdų sukurti su visu pasaulio lietuvių noru sudaryti bendrąjį frontą Lietuvos laisvei ginti ir lietuvių išlaikyti.

— Ar jau yra bendruomenių, baigusiu savo organizavimo darbą?

— Yra. Švedijos lietuvių bendruomenė pirmoji išsirinko krašto tarybą. Antrąją išsirinko Vokietijos lietuvių bendruomenė. Kanados lietuvių pirmieji pradėjo rūpintis bendruomenės organizavimu, bet labai lėtu žingsniu, dėl to savo pirmenybę užleido kitiems. Bet Kanada turi jau ir krašto statutą surašiusi. Ketvirtąją vietą užims, manau, Šveicarija.

— Kodėl Amerikos senieji išeiviai nenori prisijungti į PLB ir ar tiki Tamsta mūsų išeivijos atgaivinimu?

— Senųjų amerikiečių priešinimasis paremtas neįsigilimum į PLB tikslus ir pobūdį. Aš manau, kad tas nesupratimas baigsis susipratimu, ir

— Kad amerikiečių tarpe turim žmonių, kurie eina su mumis, parodo "Darbininkas", aprašydamas Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų kongregacijos rėmėjų suvažiavimą. Įvykusį šiais metais birž. mėn. 18 d., kur paduota kalba Kongregacijos viršininkės M. Ligorijos,

— Kad amerikiečių tarpe turim žmonių, kurie eina su mumis, parodo "Darbininkas", aprašydamas Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų kongregacijos rėmėjų suvažiavimą. Įvykusį šiais metais birž. mėn. 18 d., kur paduota kalba Kongregacijos viršininkės M. Ligorijos,

Sužeistas JAV karys atpažįsta komunistus belaisvius, kurie išžudė jo draugus. Jis pats suspėjo pasislėpti.

SVEICARIJOS TVIRTOVĖS

Šveicarijos tvirtovės yra kalnai. Nuo amžių stūksančiose jūros kalnų uolose šveicarijai išdirbo tokias tvirtoves, kokių nebūtų sugėbęs žemės žmogus. Jos apima tarpukalnių ir slėnius, didžiulius kalnų perėjus, kelius ir tunelius. Čia yra šimtai slėptuvių, iškalto gyvo kalno šlaituose. Kiekvienas iš jų nematoma, kol nepažįsti patrankos arba elektrinės srovės nepasiųs į debesis tiltų ir tunelių.

Vienintelėje vietoje ši natūralinė uolų siena nesudaro užtvartos prieš užpuolimą. Tai ten, kur Reinas prisigrauzė sau kelią ir įteka Šveicarijon žemumai, palikdamas iš vienos pusės St. Galeno kalnagubrius, o iš antros Vokietijos Voralbergą. Čia tyso ramios lankos ir aplink jas susigūžę linksmi kaimeliai.

Ar jų malonūs gyventojai, taip ramiai trūsdamiesi apie savo ūkius, numato, koks pavojus grėsia jiems iš anapus upės? Bet paklausk tą lankų šveicarietį: "Kiek laiko reikėtų jums mobilizuotis?" — ir jis atsakys: "Ką gi, suskambėjus kaimo varpu, aš bėgsiu namo ir apsiliksiu uniformą. Už kokio pusvalandžio būsiu pasirėngęs. Kiti padarys tą pat".

Dvidešimties kilometrų gilumo ruože nuo pasienio kiekvienas vyras tarp 20 ir 60 metų žino tikrai ir tiksliai, ką jis turi daryti pagal pirmą antpuolio gresmę. Šis pasirėngimas ligi mažiausių smulkmėnų. Tai nuostabiausias šveicarių karinės organizacijos

kuri niekad nėra mačiusi Lietuvos, gimusi ir augusi Amerikoje. (ž. "Darb." VI. 30). Ne vienos Brocktono seselės mūsų tautininkės. Jų rasime ir kitų vienuolių tarpe, rasime ir kunigų ir tėvų tarpe. O stipryna tikėjimą geresnėmis darbo pasėkomis ir šviesesniu rytojumi. Tai žada Amerikos lietuvių geresnę ateitį. Pagaliau, tame darbe padės mums ir Dievas, nes užsimojam atstatyti Jo sukurtą tvarką, kurią gerokai apgriovė žmonės.

TRY OUR DELICIOUS — FRIED CLAMS — FRIED CHICKEN — SANDWICHES — FRENCH FRIES — ONION RINGS — ICE CREAM — FOUNTAIN SERVICE. Open 11 A.M. to 12 P.M. 7 Days Per Week THE MEADOWS ROUTE 111 HUDSON, N. H.

Tarp karo liepsnų. Pamestas ir išalkęs mažas korėjietis.

Trijų sukaktuvių užkulisiuose Iš šalies nugirsti žodžiai

(2)

Lauras Kaniava

5. Kai tikėjimas pramiegamas

Dar nebuvo nei bolševikinio raugo, o neprietelis žmogus jau barstė tą sėklą po visą pasaulį. Pribėrė jos ir tarp lietuvių — ir gimtoje žemėje ir iševijoje. Klausite, kokiū būdu? Užsukite į vieną miestelį, o gal ir ne į vieną Amerikoje, rasite draugijų ir salijų, vadinamų šventųjų vardais. Šventieji seniai jau nubirėjo: liko tiktai "rokinė" ar "kazimirinė", kai kur liko dar ir šv. Jonas, bet to apaštalo šventumas, kuris turėjo būti pavyzdžiu, seniai jau draugijoje išblėses. Rasite taip pat salijų, kurias kunigai ir tikintieji statė, bet nūn jos yra bolševikinio raugo įmirkusios. Galėsite nusipirkti ir laikraštį, kurį kunigas steigė ir redagavo, o šiandien redaguojamos blevyzojos prieš tuos pačius kunigus. Iš kur visa tai? Atsiverti Evangeliją ir randi atsakymą: "Žmonėms bemiegant atėjo jų neprietelis ir pasėjo kviečiuose raugiu".

Amerikai šie žodžiai lyg ir netinka: čia nėra kada snausti, nes arba mašina sutrins arba liksi su kiaura kišene. Bet savo kišene besirūpindamas daug kas pramiegavo, kai neprietelis sėjo. Prasnaudė tikėjimą, arba išmainė į nežabotą laisvę. Apsvaigino laisvę pačiam nesivaržyti, bet kitus suvaržyti: surišti kunigui rankas parapijoje, užkisti jam burną susirinkimuose, smogti kumščiu į veidą. "Kam jis čia dar kalba? Tiktai biznį iš to sau daro!" O visai ne biznis rūpi tam, kuris tokius žodžius išranda: rūpi jam nerami sąžinė, kurios aptildyti kitaip nepajėgia, kaip tik širdamas. Nekenčia jis tada viso, kas tiktai kryžių primena.

6. Ar galiu grįžti?

Kun. Jonas nuo Kryžiaus dirbo daugiau kaip 30 metų tokioje raugiu dirvoje. Jis nesė tą našta nebe pirmas ir nebe paskutinis. Bet toje parapijoje, kuri tik ką atšventė auksinį jubiliejų, buvo pirmas ilgiausiai išsilaukęs. "Čia niekas ilgai nepatveria" — kalbėjo jam konfratrai ir parapijos užrašai.

Nemanė ir jis čia prabūti gražiausių metų, kol širdis pailso ir jėgos apsilpo. Matė, kaip keitėsi generacijos ir ėjo žmonės pro gyvenimą, kaip kokioj begalinėj procesijoje:

vienus laidojo, kitus krikštijo. Pakrikštytus kartais matė pačius besilaidojant gyvenimo svaigesiuos, kartais ištraukdavo iš jų paskutinį akimirksnį. Ašara sužibdavo tada saldžiu džiaugsmu, kaip našlei radus pamestą drachmą.

Užėjo kartą žmogus klebonijon ir kvietė pas ligonį. Klebonas pažiūrėjo į akis ir paklausė: "Esi siūstas ar pats atėjęs?" Pasirodo, buvo siūstas žmogaus, kuriam bažnyčia visą gyvenimą rūpėjo, bet rūpėjo taip, kad jos nebūtų... Gyvenimo saulėlaidoje pririekė, kad ji vis dėlto būtų, ir kunigas būtų.

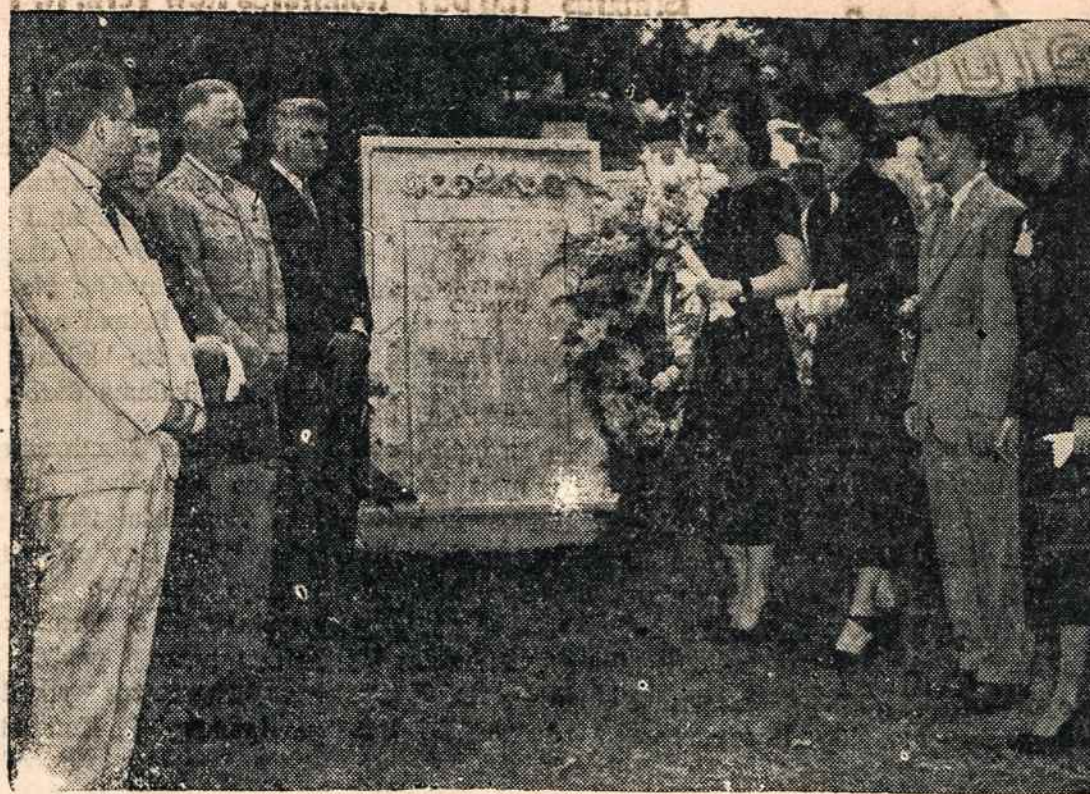
Kai išsipasakojo savo gyvenimą, kai nusiskundė, kaip jį klaidino "pažangūs žmonės", net ir stambūs veikėjai, kurie dabar jau nieko negali padėti, tas ligonis susirūpinęs paklausė: "Galiu aš grįžti į Bažnyčią?" Kunigas nusišypsavojė pratarė: "Ne, tu nebegali grįžti: tu esi jau grįžęs". Paskui jis lankė jį dar keletą kartų. Matė švytintį veidą žmogaus, kuriam buvo atsivėrusi Dievo tiesa, temdyta "laisvos ir pažangios minties".

Vienas iš tų "pažangiųjų" suklupo ir nebesikėlė, pats bėgdamas iš "pažangiausios pasaulyje valstybės". Antras senu įpratimu "tebeapaštala" šioje šalyje. Pirmajam Dievas nesiuntė kunigo. Ar pasijus antrajam, aną atsivertusį klaidinusiui? Dažniau suklaidintieji grįžta, bet rečiau Dievo šviesos susilaukia kitus temdantieji. Ta nuodėmė nelengvai atleidžiama.

7. Ar galima vaikščioti po vandenį?

Yra žmonių, kurie netiki ne tik Dievu, bet ir visu tuo, ko jie nemato ar nepačiupinėja. Dievas, žinoma, yra neapčiuopiamas, bet vandenį galima ir čiupinėti ir po jį vaikščioti. O ir tuo nevisi žmonės tiki. Kun. Jonas sutiko ir tokių žmonių.

Jis buvo nuvykęs į Pietų Ameriką, išbuvo ten apie trejus metus, bet neapsiliko. Kartą kitas vietos kunigas jį pristatė pietiečiams. Juokaudamas jis pranešė, kad svėčia yra iš tokio tolimo krašto, kur vaikščiojama po vandenį. Vienas iš parapijiečių išsiskyrė iš būrio ir paprašė, kad čia pat pademonstruotų savo "dievišką galią" — pa vaikščioti viršum upės. Kai

Arlingtono kapinėse padedama vainikas prie kapo Amerikos žuvusių lakūnų, kurie 1946 m. buvo nušauti Jugoslavijoje.

"DIDYSIS LIAUDIES POETAS"

Kas buvo Liūdas Gira?

Bolševikiniai laikraščiai Lietuvoje ir jų nuorašai Amerikoje prisimena "lietuvių liaudies poetą" Liūdą Girą, mirusį Vilniuje prieš ketverius metus. Senieji jo kūriniai, rašyti dar "buržuizikai", bet vis dėlto poezijos vardo verti, neminimi nei vienu žodžiu. Straipsniai iliustruojami paprastai barškalais, parašytais jau "proletarišku stiliumi". Štai vienas pavyzdys tokios "poezijos":

Ir negali bauginti mūs perkūnijos,
Nei mirtis, nei kraujai, nei gaisrai.
Mus pats Stalinas Kremliuje
sūnijo
Ir jį išvaduos tikrai!

Lietuvą jis "tikrai išvadavo". Pats Liūdas važinėjo į Maskvą "saulės parvežti". Tačiau nei ta "saulė" nei tas "tėvas", kuris sūnijo, iš mirties nasrų Giros neišplėšė. Jis giedojo, kad mirties nesibijo po Kremliaus globa, o kai reikėjo mirti, šaukėsi kunigo, o

jam buvo paaiškinta, kad tai galima tik tokiam krašte, kur upėje vanduo kietu daiktu pavirsta, vadinasi išlga, tai anas "netikintis Tomas" nusiuko į šalį. "Matai, kaip kunigai žmones apgaudinėja. Kas matė, kad vanduo virstų kietu daiktu?" — kalbėjo jis savo kaimynams.

Taip kalba nevienas "pažangusis", kai jam kas užsimena, kad yra gyvenimas ir kitoks negu žemės. "Matai, kaip tie Dievo tarnai žmones apgaudinėja. Kas matė tą kitą gyvenimą ir kas iš ten kada grįžo?" — pasako nusiukdamas į šalį. Jei jam primintum La Salettą, Liurdą, Fatimą — jis ir tai "baikomis" palaikytų. Tokiam akių neįdėsi, jei jas turi stiklines.

8. Stiklinės akys ir neišmokėti procentai

Stiklinės akys žiūri, bet nemato. Tokių neregių gali pasitaikyti ir mokyty ir nemoxyty. Tikėjimas, mat, nėra tiktai mokslu įgijamas. Jis yra Dievo malonė, prarandama net ir prie altoriaus, jei jis širdies nepririša. Tada ji prisiriša prie šios žemės grumsto; akys apsitraukia žvynais ir stiklinėmis padaro. Kun. Jonas turėjo tokiu du pavyzdžius, kurie primena Paskutinę Vakariene.

Tai buvo paskutinis kartas, kai jis lankė Lietuvą. Kaune pagirdo, kad du mokslo

slaptos policijos agentas, ir "katalikų veikėjas", ir tautininkų laupsintojas, ir Mussolinio garbintojas, parašęs fašizmui išgirti "poemą", ir... pagaliau Stalinui įsisūnijęs.

Draugas Pozdniakovas, sovietų pasiuntinys Kaune, gerai nužiūrėjo, kokias "mūzas" tas kulverta vaikosi. Pabėrė jam saują červoncu, ir Liūdo Giros "poezijoje" suskambėjo jau nauji aida:

Visus žavėdamas narsa,
Nū rusas laiko pirmą barą.
Su juo TSRS visa.
Lankydamas Kaune barus
(taip vadinamas aludes),
kurias ir jo žmona nepaprastai mėgo,
Gira jau nesikrapšto po kišenes ir nereikėjo valstybinių pinigų eikvoti, kaip jis tai dar Kauno teatro direktorium būdamas...

Bolševikams užėjus, jis pasidarė bolševikinamos Lietuvos švietimo komisaro pavaduotoju. Kartą, kaip viršininikas, užėjo į tą pačią biblioteką, kur vėliau jo archyvas pakliuvo, šniukštinojo po kambarius dairydami, ar visur yra iškarstyti Lenino ir Stalino portretai. Norėjosi jam išimti vieną rankraštį — pluoštą prisiminimų iš 1919 metų. Tada bolševikai pirmą kartą buvo Vilnių užėmė ir patį Liūdą Girą į Lūkiškių kalėjimą patupdė. Sėdėjo jis ten, nabagas, ir iš nuobodumo eilėraščius kūrė. Vieną kartą net ir laikraštuką sudarė. Vardas buvo parinktas iš paties kalėjimo, arba geriau — blakių gyvenimo. Jis praminta "Raudonoji Blakė" — paties "liaudies poeto išrastas". Mat, tada prieš akis šmėkšėjo dar kartuvės, o ne červoncai...

Praslinkus dvidešimčiai metų, pats užsivilkio blakinius marškinius ir ėjo "vaduoti" iš Kauno kalėjimo komunistų ir kriminalistų. Nuo to laiko jis pasidarė "didžiu liaudies poetu".

Liūdas, kiek švelnesnis, sudraudė Praną nerūstauti ir pasikalbėti, kaip seniai pažįstamiems. Bet iš kalbos tos vaisyliu neprinoko. Du nudžiūvę fygos medžiai atželdinti jau nebuvo įmanoma. Vienas žuvo Minske nuo pačių komunistų, kuriems redagavo "Raudonąjį artoją", o antras, "Liaudies seimui" pirmininkavęs, yra, rodos, "taikiai" miręs po raudonąja vėliava?

Sic transit gloria alba et gloria rubra!
— O kaip bus su ta "skola" ir "procentais?" — paklausite.

Viešpaties reikalas. Nuo Paskutinės Vakarienes Jis išduodamas nebe pirmą kartą — ir apaštalu ir fariziejų. Vieni Jį išduoda už sidabrinus grašius, o kiti už "Kunigo užrašus". Kas negali Viešpaties "pabučiuoti", bent spiauna į veidą Jo tarnams. Kokia esi mizerna tu, žemės skruzdėle, nors ir būtum raudona!
(b. d.)

VATIKANE ĮRENGIAMA MODERNI RADIO STOTIS

Kad Kristaus Vietininko žodis tiesiog pasiektų kiekvieną kataliką, kuriam jis yra mias, ypač didelė paguoda persekiojamam dėl savo tikėjimo ar prievartaujamam už geležines uždangas, Vatikanas privalo turėti galingą radiją, kurio bangos pasiektų kiekvieną pasaulio kampelį. Dabartiniai Vatikano radijo įrengimai yra kuklūs ir nepakanka tiems uždaviniams, kuriuos Vatikano radijas turi atlikti. Vatikano radijui reikalingi bent šeši septyni pajėgūs siūstuvai su atitinkamais įrengimais.

Popiežiaus Pijaus XII 50 m. kunigystės jubiliejaus proga Centrinis Šv. Metų Komitetas savo laiku pasiūlė viso pasaulio katalikams pradėti rinkliavą Vatikano radijo stiprinimui. Šiuo reikalu buvo išleistas Šv. Metų Komiteto biuletinis, kuriame Jo Sventenybės pavaduotojas Vatikano Valstybės sekretorijate prel. G. B. Montini pastebi, kad visų pasaulio katalikų yra noras galingos radijo stoties Vatikane įtaisymas. Toliau prel. Montini tame biuletenyje rašo, kad Jo Sventenybė Popiežius, tai žinodamas patvarkė, kad visi katalikai, kurie sūniškos ištikimybės ir mielos ženkian panoros siūstų jo 50-ties metų kunigystės jubiliejaus proga įvairias dovanas, jas nukreiptų į naujos radijo stoties fondą.

Tokiu būdu pradėtą naujos radijo stoties fondą pasaulio katalikai tęsia toliau ir sutinka entuziastiškai remti. Prel. Montini išskaičiuoja visą eilę gausių aukų ir pažadų, bet kartu pastebi, kad jų dar nepakanka tiems dideliems užsiromjimams įvykdyti. Toliau jis minėtame biuletenyje rašo: "Čia yra dar vienas įrodymas, kad Dievo karalystė savo įsiviešpatavimui žemėje yra reikalinga mūsų bendradarbiavimo. Nuostabu pamąščius, kaip dieviškasis gerumas, nuo kurio pareina mūsų išganymas, neatmeta, bet priešingai pageidauja mūsų menko žemiškomis priemonėmis bendradarbiavimo, kad sudarytume palankiausias sąlygas dieviškosios malonės išsiskleidimui. Katalikai laukia, bet nėra ramūs, nes jie žino, jog iš jų dar laukiama aukos, kad būtų atbaigta Popiežiui dovana, tuo suteikiant įrankį pasklisti jo balsui po visą žemę".

Dabar Vatikano radijas turi šiuos siūstuvus: "Marconi" trumpų bangų siūstuvą įrengtą 1931 m. Jis greitai bus pakeistas patobulintu ir daug galingesniu "Marconi" 50 kw. siūstuvu. Antras Vatikano turimas siūstuvas yra "Tele-

funken". Šis yra gana geras. Dar turima 3 maži siūstuvėliai po 5 kw, kurie daugiausia panaudojami radijo telegrafinei tarnybai.

Naujoji Vatikano radio stotis turės 29 antenas, iš kurių 19 tarpkontinentinėms transliacijoms — 10 antenų Europos antenų tinklas bus įrengtas pačiu moderniausiu būdu.

Naujosios radio stoties direkcija tarptautinėse radio konferencijose gavo pripažinimą atitinkamų bangų numatyta statyti radio stotiai. Tai yra didelis laimėjimas, kuris neturi likti neišnaudotas. Tarptautinėje radio konferencijoje buvo išpareigota stotį įrengti iki 1952 m.

PASAULIO LIETUVIAI

■ Prov. J. Makauskas, dr. D. Jasičiui išvykus į Jung. Valstybes, paskirtas Lietuvos Raudonojo Kryžiaus pirmininku Vokietijoje. Ligi šiolei jis ėjo L. R. Kryžiaus pavaduotojo pareigas.

■ Kun. dr. L. Tulaba, šv. Kazimiero Lietuvių Kolegijos rektorius Romoje, grįždamas iš Vokietijos Romon, pakeliam aplankė Austrijoje gyvenantį J. E. arkivyskupą Juozapą Skvirecką, kuriam davė kolegijos veiklos apyskaitą ir gavo iš jo nurodymų tolimesnei kolegijos veiklai.

■ Dr. Vydūnas, žinomas Mažosios Lietuvos rašytojas, gyvena ir toliau britų zonoje Detmole. Nežiūrint senyvo amžiaus, jaučiasi dar gerai. Daug laiko sugaišta beraišdamas ir betaisydamas jau anksčiau parašytus raštus. Baigia naują veikalą, kurį greitai atiduos spaudai. Gyvena iš kuklios pensijos, kurią gauna iš vokiečių valdžios.

■ Kultūrinės institucijos atgyja lietuvių tremtinių stovykloje Heilbronne. Čia jau paykko įsitaisyti "Ventos Laidyklai", kuri jau nuo rugpiučio mėn. vėl pradėjo savo darbą, pradėta leisti stovyklos biuletinis "Laikas", daromi žygiai suorganizuoti vaikų darželį.

■ Bonn'os vyriausybė priėmė DP įstatymą, pagal kurį išpareigoja perimti iš IRO aprūpinimą užsienių benamių, kurie neturės galimybės išemigruoti. Įstatyme pabrėžiama, kad ne vienas užsienietis negali būti skriaudžiamas. Ištrėmimas iš Vokietijos DP galimas tik tada, kai jis kenkia viešam saugumui ir tvarkai. Tačiau ir toks DP negali būti išduotas tokiai valstybei, kurioje jis galėtų nukentėti dėl savo rasės, politinių ar religinių įsitikinimų.

Karo fronte netikėtai susitinka tėvas ir sūnus: pulk. S. Robertson ir maj. H. Robertson iš St. Paul, Minn.

Stasio Šimkaus 33 LIAUDIES DAINOS

Ką tik išėjo iš spaudos kompozitoriaus STASIO ŠIMKAUS solo ir chorams skirtų dainų naujas rinkinys. Surinko ir parengė spaudai kompozitoriaus sūnus Algis Šimkus. Išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga puikiais viršelais, su plastikos juostele, 64 pusl., labai lengvai atsidero ir puslapiu skambinan pianu neužsiverčia. Kaina \$2.00.

Užsakymus siųskite:
DARBININKAS
366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

Siūnomi siūntu \$..... ir prašau man prisiūsti
—egz. STASIO ŠIMKAUS DAINŲ KNYGĄ.

Vardas.....
Adresas.....

Amerikos Lietuvių

ŽIDINIUOSE

● Maž. Liet. bičiuliai įsteigė BRIDGEPORT, CONN.

Praeitą savaitę buvo palaidotas su bažnytinėmis apeigomis a. a. J. Loris. Bažnyčioje ir kapuose susirinko daug žmonių. J. Loris buvo vienas iš pirmųjų parapijos kūrėjų ir visą laiką jos rėmėjas. Jis priklausė prie kelių lietuviškų organizacijų. Taipgi aukotojas buvo Lietuvos laisvinimo reikalams. Tegul išlisis Viešpaties Ramybėje. Jo šeima ir giminės reiškia meiliausią užuojautą.

● Lietuvių Dienos proga Tėvų Pranciškonų vienuolyne, Kennebunk Port, Maine, išparduota daug knygų, ypač "Metraščio" ir gauta nemažai "Aidai" žurnalo prenumeratų.

● Žuvo Glen Alden kompanijos Lance kasyklose Juozas Regalis, lietuvis, kurį ir kitus du angliakasių užmušė nukritę akmenys.

● Prof. Antanas Salys su šeima atostogauja Elmhurst, Pa. Šia proga jis paruošia biuleten rudeniu.

● L. Šimutis, "Draugo" redaktorius, po LRKSA vykd. komiteto poseiminio posėdžio ir trumpą atostogų grįžo prie darbo, Chicagon.

● Lietuviai žuvę Korėjoje, kiek galima atpažinti iš gynybos departamento paskelbtų žuvusiųjų sąrašų, figuruoja šie: Joseph A. Walintukonis iš New Britain, Conn., ir Richard S. Rumbutis iš Utica, N. Y.

● Kun. Valentinas Atkočius, MIC, rugpiūčio 21 d. grįžo iš Europos, kur Romoje trejus metus studijavo šv. Raštą. Studijų metu aplankė šventąją Žemę ir istorines vietas Europoje.

● Lietuviai gražiai pasirodė Worcesteryje Clark vasarinės mokyklos festivalyje. Švedas padainavo savo krašto liaudies dainų, Vytauto Brizgio vadovaujama tautiškų šokių grupė gražiai pašoko.

● Susirinkimą atidarė New Yorko BALF-o apskrities Pirmininkas Jonas Brundza, apibūdindamas trumpais žodžiais susirinkimo tikslus ir kviesdamas išsirinkti susirinkimo pirmininką ir sekretorių. Susirinkimui vesti pirmininku buvo išrinktas vienbalsiai žinomas veikėjas Juozas Sagys, o sekretoriu Jurgis Kiaunė. Priėmus dienotvarkę susirinkimui žodį tarė einąs BALF-o Pirmininko pareigas Juozas Boley, nušviesdamas reikalingumą surengti dar š. m. rudenį New Yorke ir apylinkėse viešą rinkliavą gatvėse ("Tag Day") ir parinkti aukų mūsų tautiečiams, kurie liko dėl neveikatos ar senatvės ir toliau vargti Europoje. Jis pasakė, kad tūkstantis lietuvių rinkėjų, pasipylę po New Yorko ir apylinkių gatves, su rinkliavos dėžutėmis padarys geriausią reklamą mūsų tautiniams tikslams, primins Amerikos visuomenei Lietuvai padarytas skriaudas ir sukels taip reikalingus pinigus tremtinių šalpos reikalams. Po to dar kalbėjo J. Černius, pabrėždamas svarbumą suorganizuoti skaitlingus rinkimo centrus, pritraukti galimai daugiau rinkėjų, ypač iš mūsų jaunimo tarpo. Lietuvaitės su tautiniais rūbais turi geresnį pasisekimą aukoms A. Trečiokas pažadėjo lietu-

● Parapijos choras pradės savo pamokas penktadieniais vakarais, ir rengsis prie savo metinio koncerto, kuris įvyks lapkričio 26 d. parapijos svetainėje, kur atsilankys ir svečių artistų.

● Naujakurių išvažiavimas ir pasilinksminimas gerai pasisekė.

● Pastaruoju laiku vėl pora šeimų atvyko iš tremties, kurios, manau, apsigyvens mūsų kolonijoje. Kai kurie tremtiniai ir turėdami gerus darbus kažkodėl juos palieka ir vyksta į Chicago.

● Lietuvių Teatras Philadelphiaje, Pa., pradeda savo veiklą, kurioje pirmiausia pasirodo Liet. Vycių 3-oji kuopa surengdama vaidinimą. Po jų seka su vaidinimais ir kiti jaunieji.

Išrinktas "Tag Day" Komitetas New York, N. Y.

Š. m. rugs. 20 d. įvyko New Yorko ir apylinkių BALF-o susirinkimas, kuriame dalyvavo BALF-o skyrių, draugijų bei organizacijų atstovai, visuomenės veikėjai ir šalpos darbai prijauciantieji tautiečiai.

● rinkti ir mūsų tautą reprezentuoti. BALF-o išdininkas vių iš New Jersey paramą ir uolų bendradarbiavimą, kad "Tag Day" sėkmingai pavyktų. Jis ragino kuo daugiausia pritraukti rinkėjų. Ne vienas lietuvis ar lietuvė negali atsisakyti nuo šio kilnaus savo tautos reikalams darbo.

● Išklusius Nominacijos Komisijos pranešimą susirinkimas vienbalsiai išrinko skaitlingą "Tag Day" Komitetą ir įgaliojo BALF-o Apskrities pirmininką J. Brundzą sukviešti pirmąjį posėdį, kuriame Komitetas pasiskirstys pareigomis. Į Komitetą išrinkti patyrę šalpos darbe veikėjai, turį visuomenėje didelį pasitikėjimą.

● BALF-o apskr. Pirmininkas kviečia "Tag Day" komitetą į posėdį, kuris įvyks š. m. rugsėjo 1 d., penktadienį, 8 val. vakaro, BALF-o Centro patalpose, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Kai bus pasiskirstyta pareigomis, apie tai bus painformuota visuomenė.

● Esu 27 metų amžiaus ir jau 3 metai kai guli TBC ligoninėse. Netekęs tėvynės, sveikatos ir artimųjų noriu širdingai padėkoti BALF Vadovybei, o per ją ir visiems užjūrio broliams įgalinusiems BALF būti veikliam, kurio dėka buvo daugelio lietuvių ligonių, o gal ir mano paties, išgelbėta gyvybė, kuri dar gal bus naudinga mūsų mylimos tėvynės atstatymui.

● Linkiu viso geriausio.
A. Verikas.

Motina M. Teresė (Uršulė Novickaitė), N. Pr. švenč. Panos Marijos kongregacijos vyriausioji vadovė 1936 m., kai su penkiais seserimis, atvykusiomis iš Lietuvos, davė pradžią šiai kongregacijai Amerikoje.

Motėrų ir mergaičių dėmesiui Putnam, Conn.

● Uždaros moterims rekolekcijos įvyks rugsėjo mėn. 15, 16 ir 17 d. Rekolekcijos ves Kun. Prof. Stasys Yla, Nekalto Prasiidėjimo Seserų Vienuolyno kapelionas. Tikimasi šiose rekolekcijose dalyvaus daug neseniai atvykusių iš Europos lietuvių moterų. Dirbančioms moterims rekolekcijos ruošiamos patogiu laiku. Rekolekcijos prasidės penktadienį vakare 8 val. ir baigsis sekmdienį ryte. Atlyginimas už visą rekolekcijų laiką tik \$5.00. Norinčios rekolekcijose daly-

vauti prašomos užsiregistruoti šiuo adresu: Rev. Sister Superior, Immaculate Conception Convent, R. F. D. 2, Putnam, Conn.

Besimokančių mergaičių ir jų tėvų dėmesiui

Mergaičių pensjonatas vėl atsidaro Putnam, Conn. Pensjonatą laiko Nekalto Prasiidėjimo Seserys. Čia gyvena ir mokosi mergaitės lankančios Akademiją ir Kolegiją. Mergaitės auklėjamos katalikiškoj ir lietuviškoj dvasioj. Kas norėtų smulkesnių informacijų gauti, prašom kreiptis šiuo adresu: Rev. Sister Superior, Immaculate Conception Convent R. F. D. 2, Putnam, Ct.

VISI KELIAI VEDA Į BROCKTONĄ!

MOTERŲ SENELIŲ PRIEGLAUDOS STATYBOS FONDUI

Rugsėjo-Sept. 4 - LABOR DAY

PIKNIKAS

Jezaus Nukryžiuotojo Seselių
Vienuolyno Sodyboje
Thatcher Street, Brockton 54, Mass.

GRAŽI DIENOS PROGRAMA

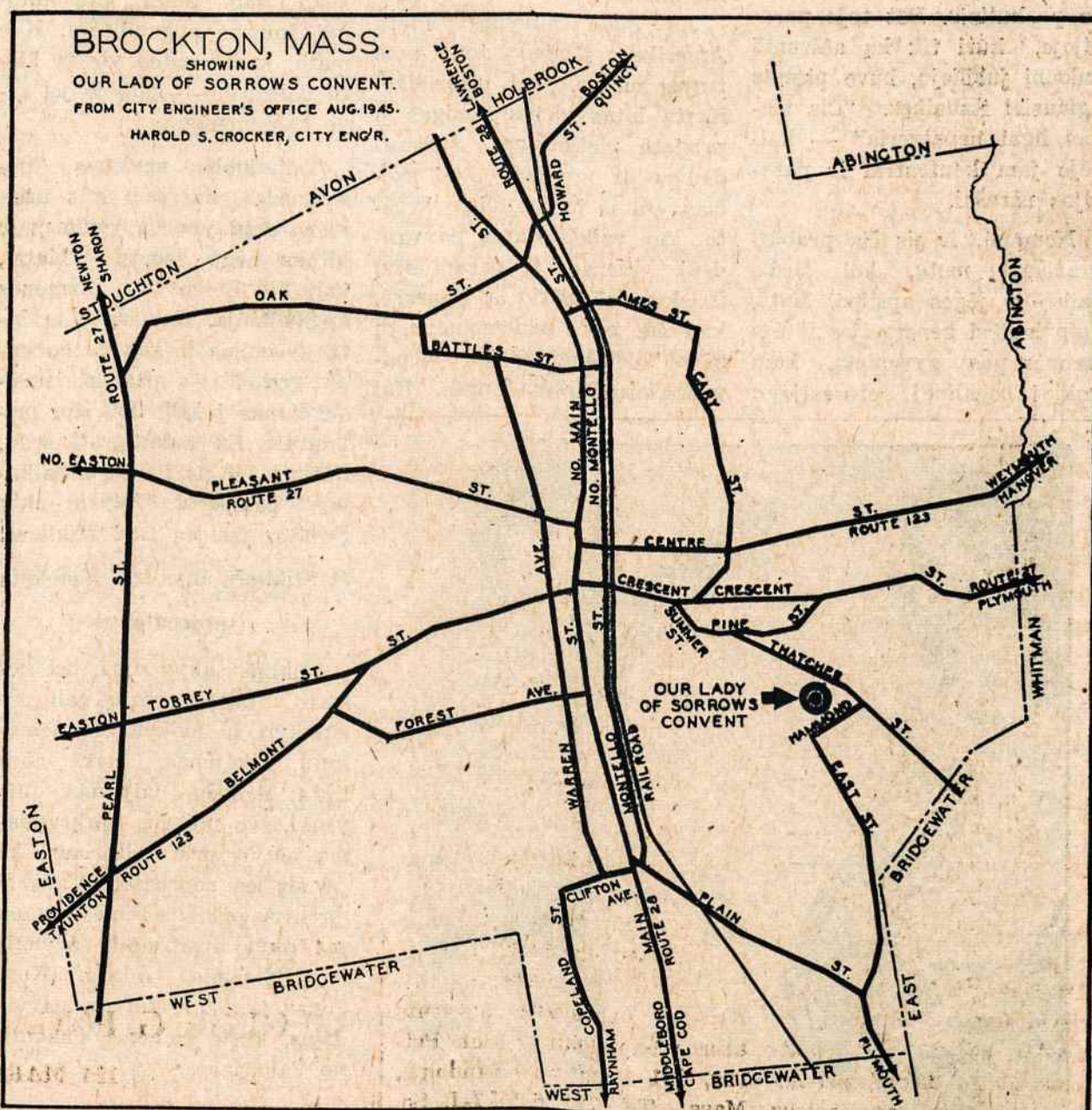
Programa prasidės 10:30 val. Šv. Mišiomis, kurias atšaus KUN. F. NORPUTAS. Šv. Jurgio par. klebonas iš Norwood, Mass. Pamokslą pasakys TEVAS BENEKTA RUTKAUSKAS, O. P.

12:00 pietūs.
1:00 val. kalbės Seselių Rėmėjų Draugijos Pirmininkas KUN. P. M. JURAS, Sv. Pranciškaus parapijos klebonas iš Lawrence, Mass.

2:00 val. p. p. Sporto žaidimai ir mėlynių pajaus varžytinės tarp vaikų.
3:00 dainos ir muzika.
4:00—8:00 val. šokiai; gros AL STEVENS ORCHESTRAS.

Bus puikių valgių ir skanių gėrimų.
Visas pelnas eis senelių moterų prieglaudos statybos fondui.

Nepalikime Darbo dieną namie. Vykime į seserų pikniką. Paremkime jų pastangas užbaigti namus senelėms, kurios laukia nekantraudamos mūsų pagalbos.

IVAIRUS SKELBIMAI

ŠACHMATAI

A. J. NAMAKSY

Real Estate & Insurance

409 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.

Office Tel. 80uth Boston 8-0948

Res. 37 Oriole Street West Roxbury, Mass. TEL. PA-7-1233-W

Frank The Florist

CALL FOR

Floral Designs Wedding Flowers Cut Flowers

1407 Washington St. Norwood, Mass.

Mt. Hope Florist

formerly Jacob's, the Florist

73 Battles Street, Brockton, Mass.

Tel. Brockton 8-0785

Funeral Work and Corsages a Specialty

Tel. AV 2-4026

J. Repshis, M.D.

Lietuvis Gydytojas 495 Columbia Road arti Uphams Corner Dorchester, Mass.

Ofiso Valandos: 2-4 ir 6-8.

Politinis skelbimas

EDWARD C. CARROLL Veteranas

Hon. Thomas J. Lineham buvo paskirtas teisėju. So. Boston Teismui. Taigi į jo vietą kaipo City Councillor, rugs. Sept. 12 d. 7 Wardas turės išrinkti naują žmogų. Tai vietai yra tinkamiausias Edward C. Carroll, nes jis yra labai puikiai susipažinęs su politika. Jis yra buvęs Mass. Senate nuo 1932 iki 1938 m. Baigęs Suffolk Law School 1937 m. Priklauso Pere Marquette Council K. of C., 271, Bisop Cheverus Council K. of C., Disabled War Veteranų, So. Boston Citizens Assoc. ir kitų organizacijų.

Mr. Edward C. Carroll yra didelis draugas ir lietuvių. Jis juos gerai pažįsta. Todėl atėjus balsavimo dienai, visi lietuvių atiduokite savo balsus už Edward C. Carroll į City Councillor dėl Ward 7. Sklb.

Kazys Merkis laimėjo Massachusetts žaibo turnyrą. Rugs. 27 d. Newburyporte įvyko Massachusetts šachmatininkų metinė iškyla. Įvykusiame ta proga tradiciniame Massachusetts žaibo turnyre, dalyvavęs vienintelis lietuvis Kazys Merkis išėjo to turnyro nugalėtoju, palikęs antroje vietoje pernykšį Mass. žaibo turnyro nugalėtoją Harlow Daly. Dalyvavo 18 varžovų.

Pasaulio pirmenybės, kurios dabar vyksta Jugoslavijoje, Dubrovnik mieste, užtruks iki rugsėjo 14 d. Pirmenybėse dalyvauja 16 tautų (komandoje 4 žaidikai), tame skaičiuje ir JAV (S. Reshevsky, A. Horowitz, H. Steiner, Larry Evans, G. Kramer ir G. Shainswit). Iš Pietų Amerikos: Argentina, Peru ir Chile.

Po 5 ratų pirmąja Jugoslavija su 14 taškų, Vakarų Vokietija (Unzicker, P. Schmidt, Rellstab, Dr. Staude Kieninger) antroj vietoj — 13 taškų, JAV — 12, Belgija ir Olandija po 11 taškų, Suomija 9, Prancūzija 7, Austrija, Chile, Švedija po 6½ taškų.

JAV sužaidė: su Olandija 2-2, Italija 3-1, Argentina 2½-1½, Danija 3-1 ir Belgija 1½-1½ (1 atidėta).

S. Rechevsky iš 5 partijų: laimėjo 2 ir lygiom, baigė 3. Šu Argentina laimėjimą davė jaunasis Larry Evans, įveikęs H. Pilnik, Reshevsky - Najdorf, Steiner - Bolbochan ir Kramer - Rossetto, baigė lygiomis.

FIDE konferencija, Kopenhagoje dėl pasaulio pirmenybių (individualių) padarė tokių sprendimų: 1951 m. zininės žaidynės, 1952 — tarpzoninės, 1953 — kandidatų turnyras ir 1954 — pasaulio pirmenybių matšas. Į tarpzoningines žaidynes įeis: 5 — iš Sovietų Sąjungos, 5 — Vakarų Europos, 5 — Rytų Europos, 2 — JAV, 1 — Kanados,

ISSIRENDAVOJA 2 kambariai su virtuve. Tinkama porai ar dviem pavieniam asmeniui. Atsiųskite: 235 W. 3rd St., So. Boston, Mass. (25).

BEGALINĖ ŠAKNIS

Begalinė šaknis (Musk Roots) auga ir Lietuvoje, ir ten ją vadina begaline, nes niekas nėra suradęs jos galo. Prieš 200 metų Lietuviai gydydavosi Begaline šaknimi nuo aziatiškos choleros, nuo visokių karščiavimų drugiu, nuo vidurių uždegimų ir atliuosavimui surakintų ir neveiklių sanarių. Begalinė gera nuo visokių nervų ligų, nuo geltligės, nuo isterijų; kiti vartoja begalinę ir nuo nuomario ir paralizaus. Pasidaryk begalinės arbatos ir gerk. Prisiunčiam į jūsų namus. Begalinės svaras \$7.00, už \$1.00 dvi uncijos.

ALEXANDER'S 414 West Broadway South Boston 27, Mass.

NAMŲ SAVININKAMS Mes namus taisome, pentiname iš lauko ir vidaus; taisome stogus, gatarus ir kaminius. Nesvarbu kaip toli ir kaip didelis ar mažas darbas. Reikale parašykite atvyrute arba telefonukite: John Petrus, 131 Pond St., Randolph, Mass. Tel. RA 6-1177-J. So. Bostono ofisas, 409 Broadway, room 4 nuo 5-7 vakarais.

1 — Australijos, 2 — Pietų Amerikos ir 1 — Centrinės Amerikos.

FIDE paskelbė didmeisterių ir tarptautinių meisterių sąrašą. Didmeisterių tarpe randame Fine ir Reshevsky iš JAV, o tarptautinių meisterių titulai pripažinti šiems JAV vyrams: Denker, Bisguier, Horowitz, Kashdan, Kmoch, H. Steiner.

Mikėnas — tarptautinis meisteris, pažymėtas iš Sovietų Sąjungos.

Iš Vakarų Vokietijos į tarpmeisterių sąrašą įtraukti: Unzicker, Ahnes, Rellstab, Kieninger, P. Schmidt. Iš Kanados — Yanofsky, Australijos — L. Steiner.

CHESSE REVIEW rugs. 29 d. mėn. idėjo Bostono 1949/50 pirmenybių nugalėtojų nuotrauką, kurioje Povilas Tautvaiša pažymėtas, kaip City Champion.

Atžymėti Povilo Vaitonio laimėjimai Ontario žaibo pirmenybėse ir Igno Zalio — Montreolio p-bėse. Prie abiejų pridėta "former Lithuanian".

Ten pat randame žinutę iš Australijos, kad Dr. B. V. Pusenjak laimėjo Perth šachmatų klubo pirmenybes su 7-1, pustaškiu atsiliko P. Šalcauskas.

NUTIRPO, KAI SUZINOJO APIE PINIGINĖ GARANTIJĄ

Lietuvis, tremtinys Stasys Mikulskis, gyvenantis Freimann - Funk - Kazerne, B1. 14/211, Munchen, Germany, U. S. Zone, jau buvo perėjęs visus patikrinimus ir pasirengęs važiuoti į Jungtines Amerikos Valstybes pagal nevardinę sutartį. Jam numatytas ir garantuotas darbas ūkyje. Tačiau paskutinė instancija (INS) pareikalavo iš jo \$1,000 užstato. Net nutirpo sužinojęs tokią nemalonią naujieną:

Stasys Mikulskis dirba visokių darbus, yra darbingas ir jokių negalavimų nejaucia. Jis prašo geros širdies amerikiečių uždėti už jį pinigine garantija. Atvažiuavęs atsiųgins savo geradariui. Jis yra 29 metų, žmona dar jaunesnė. Jis rašo: "tiek išvargom, tiek iškentėjom, o dabar paskutiniame slenksty suklumpame dėl užstato". Galintieji pagel-

Karo lauko ligininėje sužeistam daroma operacija

ATVYKO ŠIE LIETUVIAI TREMTINIAI

- Aksys, Jonas į Girardville, Penna.
Arendarėikas, Vytautas į Brooklyn, N. Y.
Augustis, Kazys į Chicago, Illinois.
Bagdonaitė, Aldona į Green Spring, Ohio.
Bany, Vytautas į Chicago, Illinois.
Burzdžius, Ona, Petras, Nirolė, Bronius, Paulius, Alma į Omaha, Nebr.
Dabrėga, Juozas, Stasė į Brockton, Mass.
Daunys, Stasys į Chicago, Illinois.
Dieterlė, Ramutė, Norbertas į Chicago, Ill.
Dirda, Henrikas į Rochester, N. Y.
Garbavojus, Marija, Jonas Lawrence, Mass.
Gecevič, Nikolėy į Elizabeth, N. J.
Giedraitytė, Monika į Webster, N. Y.
Gopas, Elena, Povilas, Aldona, Trampaitė, Marija į Philadelphia, Pa.
Grigaliūnas, Mikalojus, Jadvyga, Aloyzas į Chicago, Ill.
Igaunis, Wally į Chicago, Ill.
Ivoškis, Kazys į Amsterdam, N. Y.
Jablonskis, Vytautas į So. Boston, Mass.

- Januskevičius, Petras, Elfreida, Danutė į Sunderland, Mass.
Jarašūnas, Kazys į Long Branch, N. J.
Jasaitis, Jonas į Chicago, Illinois.
Jasaitis, Donas, Sofija į Waterbury, Conn.
Jocius, Petras, Zelma, Edith, Lena, Erika į Detroit, Mich.
Juodvalkis, Vincas, Liūda, Liudvikas į Cleveland, Ohio.
Kalvaitis, Otto, Ane, Hedwig, Willi į Mooers, N. Y.
Karasas, Kazys, Margot į Maspeth, L. I., N. Y.
Kedaitis, Jonas į Chicago, Illinois.
Kruopis, Bronius į Hartford, Conn.
Lazoraitis, Jonas į Chicago, Ill.
Lukaševičius, Stasys į Chicago, Illinois.
Masijauskas Jonas, Stanislava į Philadelphia, Pa.
Malinauskas, Stanislovas į Antigo, Wisc.
Martišius, Antanas į Detroit, Mich.
Morkūnienė, Barbora, Ramutė, Nijolė, Vytautas į Chicago, Ill.
Plečkauskas, Vladislovas,

- Ona, Audronė, Juratė į Brooklyn, N. Y.
Pranaitis, Pranas, Gabrielė į Detroit, Mich.
Prankus, Aleksandras į Bethlehem, Pa.
Puznikas, Kostas, Petronėlė, Algė - Birutė, Donius į Detroit, Mich.
Račiukaitis, Pranas, Elena, Gediminas, Birutė į Worcester, Mass.
Račkauskas, Antanas į E. Hampston, N. Y.
Raišys, Juozas į S. Easton, Mass.
Rickevičius, Stefanija į Chicago, Ill.
Rimkevičius, Rozalija į Brockton, Mass.
Rudys, Benediktas į Chicago, Ill.
Ruplėnas, Petras, Ursulė į Plymouth, Mich.
Sabaliauskas, Antanas į Rochester, N. Y.
Šapkienė, Sofija į Rochester, N. Y.
Šapkaitė, Jonė į Joliet, Ill.
Sikšnius, Petras, Julius į Waterbury, Conn.
Skowronek, Jadvyga į Milwaukee, Wisc.
Širvinskis, Stasys į Chicago, Ill.
Spirauskaitė, Bronė į Somerville, N. J.
Sprindziukas, Zofija į Haverhill, Mass.
Stanevičius, Algirdas į Hart-

CADILLAC PONTIAC WM. H. BASSETT CO. 1782 Main St. 33 Main St. BROCKTON, MASS. BRIDGEWATER, MASS.

Pristatome Alų ir Toniką Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniko pristatome, vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite: BORIS BEVERAGE CO. J. ARLAUSKAS, Savininkas 220 E St., Tel. SO 8-3141, So. Boston, Mass.

Draugijų Valdybų Adresai LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINŲ SVČ. SV. JONO EV. BL. PASALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA Pirminė — Eiva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. S0uth Boston 8-1298. Vice-Pirminė — B. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass. Prot. Rašt. — Stela Overkienė, 555 E. 6th St., So. Boston, Mass. Finansų Rašt. — B. Čūnienė, 409 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So-8-0948. Iždininkė — Ona Siauris, 51 Tampa St., Mattapan, Mass. Tvarkdarė — M. Matejošienė, 866 E. 5th St., So. Boston, Mass. Kasos GL — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H. St., So. Boston, Mass. Draugija savo susirinkimus laiko kas antra antradienį mėnesio, 7:30 v. vakare, Parapijos salėje, 499 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininką.

Lincoln Mercury Tel. 8-1340 Pirm Pirkiant Kara, Atsilankyk Pas Mus. Atidaryta Vakaraš. MAHONEY & FAY, INC. 119 Belmont St., Brockton, Mass.

BROTHERHOOD OIL CO. Pečiams ir šildymui aliejus. Urnu ir Retail Tel. 6140 Mes įdedame apšildymui sistemą "Metered Service" 574 No. Montello St., Brockton, Mass.

HEATING SYSTEMS — AUTOMATIC OIL BURNERS SANITARY PLUMBING — WATER SUPPLY SYSTEMS GEORGE G. ENGEL PLUMBING CO. 194 MARBLE ST. ATHOL, MASS. Tel. 1000

- ford, Conn.
Urbšas, Rikardas, Ona, Jonnas, Elena į S. Boston, Mass.
Veiverys, Jonas į Baltimore, Md.
Vieraitis, Mykolas, Marija, Zita į Baltimore, Md.
Vilimavičius, Viktorija į Marshfield, Wisc.
Vitkauskaitė, Marija į Chicago, Ill.
Zelenka, Antanas, Ona į Waterbury, Conn.
Žibas, Vladas, Kazimiera, Algirdas į Ozone Park, N. Y.
Žulpa, Kazys į Chicago, Ill.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus Funeral Home 254 W. Broadway South Boston, Mass. JOSEPH BARASEVIČIUS Laidotuvių Direktorius NOTARY PUBLIC Patarnavimas Dieną ir Naktį Kopyčia Šermenims Dykal Tel. S0uth Boston 8-2590 AVenue 2-2484

CASPER FUNERAL HOME 187 Dorchester Street South Boston, Mass. Joseph W. Casper (KASPERAS) Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC Patarnavimas Dieną ir Naktį Kopyčia Šermenims Dykal Tel. SO 8-1437 S0uth Boston 8-3960

YAKAVONIS Funeral Home 741 No. Main St. Brockton, Mass. V. YAKAVONIS Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas Patarnavimas dieną ir naktį Kopyčia Šermenims Dykal Tel. Brockton 8-1580

WAITKUS Funeral Home 197 Webster Ave., Cambridge, Mass. PRANAS WAITKUS Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas (Notary Public) Patarnavimas dieną ir naktį. Nauja moderniška kopyčia šermenims dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus. Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434.

WAITT FUNERAL HOME 30 Emerson Ave. Brockton, Mass. Edward J. Waitt (Waitekūnas) Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas Patarnavimas Dieną ir Naktį. Kopyčia Šermenims Dykal Tel. Brockton 3368

ZALETSKAS Funeral Home 564 East Broadway South Boston, Mass. D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas Graboriai ir Balsamuotojai Patarnavimas dieną ir naktį. Kopyčia šermenims dykal. NOTARY PUBLIC Tel. SO 8-0815 S0uth Boston 8-2609

W. J. Chisholm GRABORIUS "Asmeniškas Patarnavimas" 331 Smith St., PROVIDENCE, R. I. Telephone. Ofiso: Dexter 1-652 Namų: Pl. 6238

Darbininkas

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ

LAIKRAŠTIS

Prel. K. Urbonavičius

po operacijos jaučiasi labai gerai. Jis mano, kad po dviejų savaičių jau galės iš ligoninės išeiti.

Kun. Alb. Abračinskas

š. m. rugpiūčio 27 d. grįžo, iš ilgos kelionės, namo ir tuojaus stojo į darbą. Pirmas jo didelis rūpestis — tai suburti South Bostoniešius į Jėzaus Nukryžiuotojo seserų metinį pikniką. Šiuo reikalu yra šaukiamas visų rėmėjų ir prietelių susirinkimas, rugpiūčio 30 d., bažnytinėje salėje, tuoj po šv. Teresės ir Trečinių Brolijos pamaldų.

Išpažintys

bus klausomos, šv. Petro parapijos bažnyčioje: ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį rytais, per šv. Mišias, 3:30 v. p.p., ir 7:30 v.v.

Daug talkininkų

Rugs. 27 d., vietiniams kunigams padėjo svečiai kunigai: kun. A. Baltrušičius, kun. J. B. Rusteika, kun. J. Dainis ir kun. J. Matusas.

Rengs paskaitas

Rugs. 25 d. Federacijos skyrius turėjo susirinkimą. Valdya pranešė, kad į šį skyrių įeina 11 draugijų. Nutarė rengti paskaitas, rugs. 8 d. 8 v. v. pobažnyčia. Taip pat nutarė ruošintis prie Kristaus Karaliaus dienos minėjimo.

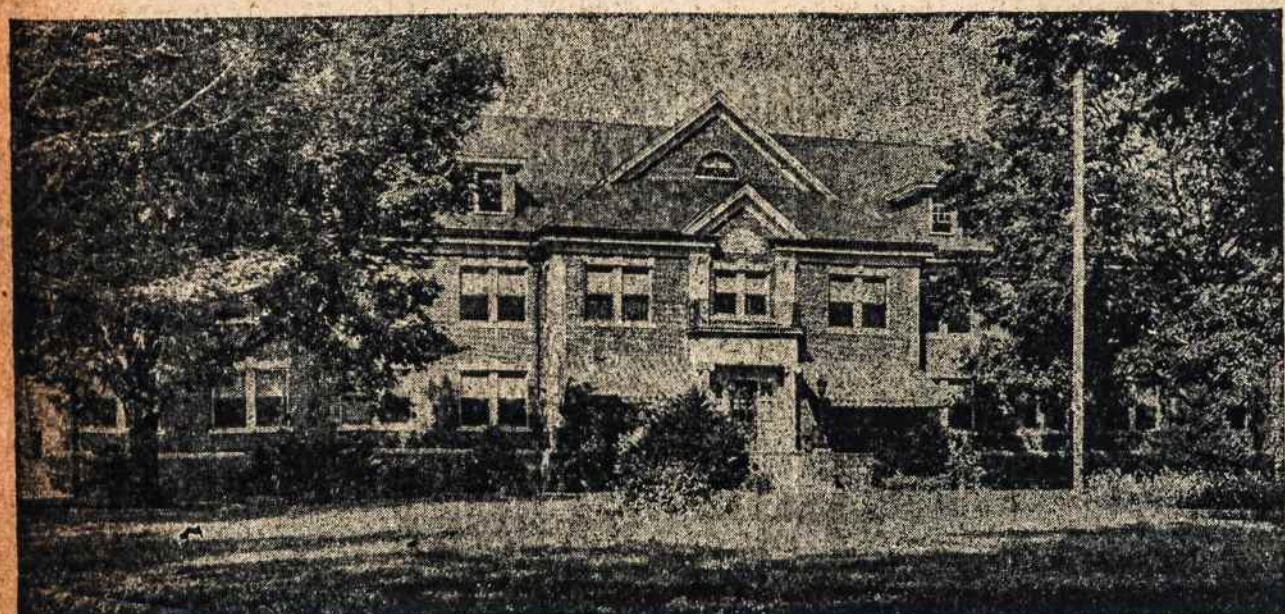
Pasiruoškimė

Rugsėjo mėn. 7 dieną prasideda nauji mokslo metai. Vaikučiai ir tėvai yra skatinami šiuos naujus mokslo metus pradėti su malda. Šią savaitę kaip tik turime pirmąjį mėnesio penktadienį. Taigi geriausia proga atlikti išpažintį ir su Dievo pagalba pradėti naują mokslo metų barą.

Galima bet kada

Norime pranešti, kad pas ligonį kunigas gali būti kviečiamas kiekvienu laiku. Kiekvienas kunigas maloniai atvyks ir nereikia žiūrėti ar dabar laikas patogus ar ne. Tik prašome neveluoti. Geriau kunigą pakviesti anksčiau, kad jis galėtų ligonį rasti pilnoje sąmonėje. Kviečiant reikia pranešti tikslų adresą ir ligonio stovį.

Brangus Tautiet! Užėjo neramūs laikai. Nejauku mūsų likusiems ligoniams ir seneliams Europoje. Jūsų parama jiems nepaprastai reikalinga šio sunkiu metu. Nepagaliek jiems aukos. Siųsk neatidėliodamas šiuo adresu: **United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.** 105 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Jėzus Nukryžiuotojo Seserų motiniškas namas, kur laukia ma daug svetelių rugs. 4 d.

BOSTONO ŽINIOS

Rašytojas A. Vaičiulaitis

Vyriausias "Aidų" redaktorius, atostogaujantis pas Tėvus Pranciškonus Kennebunk Port vienuolyne, praėjusį penktadienį su provincijolu T. Justinu Vaškiu ir T. Dr. Leonardu Andriekum lankėsi "Darbininke" ir ta pačia proga vietoje aptarė techniskus "Aidų" spausdinimo klausimus. Poastoginis "Aidų" numeris (7) jau spausdinamas ir netrukus bus išsiuntinėtas.

Pasikeitimai trečinių valdyboje

Vieton į Chicagą išvykusio Adolfo Juodkos Bostono lietuvių trečinių valdybos išdėininku įėjo kandidatas Bronius Bajerčius. Pirmininko pareigas iš Edvardo Karnėno, kuris išvyksta į Clevelandą, perėmė vicepirmininkas adv. Andrius Kefurakis.

Ad. Juodka ir Ed. Karnėnas buvo šv. Petro lietuvių parapijos choro dainininkai. Iš Bostono lietuvių kolonijos jie išsiveža geriausius išpuščius.

Vytautas Bakūnas į Chicagą

Prieš pusmetį iš trečties atvykęs dainininkas Vytautas Bakūnas, savo turtingu baritonu gražiai pasirodęs daugelyje kultūrinių rengimų, rugpiūčio 20 d. persikėlė gyventi į Chicagą.

Boston College

turi mergaitėms baigusioms High School slaugių kursą, ir duoda dar vakarines pamokas. Reikia kreiptis: Registrar, Boston College Intown, 126 Newbury St., Boston 16, Mass. Tel Copley 7-4533.

Vestuvės

Rugs. 26 d., Domininkas Keršis, gyv. 18 Richardson St., Brighton, apsidėdė su Bronislava Beleskevičiene - Vanagaite, gyv. 46 Lincoln St., Brighton, Masc.

Biznis nepasisekė

Rugpiūčio 21 d. į Bostoną atvežė daugiau jūros vėžių, bet ir šį kartą uosto darbininkai atsisakė iškrauti. Sovietų Rusija jūros vėžius ir kitas prekes išmainė Anglijoje į mašinas. Anglija bandė rusų prekes iškišti Jung. Valstybėse, bet veltui. Uostų darbininkai atsisako krauti Rusijos pagamintas prekes iš laivų ir į laivus. Atsisakoma taip pat krauti ir iš lėktuvų.

Paremkime Jėzaus Nukryžiuotojo seseris

Metinis Jėzaus Nukryžiuotojo seserų piknikas, kaip jau buvo skelbta, bus š. m. rugsėjo mėn. 4 d. Brocktone, vienuolyne sodyboje. Pelnas skiriamas užbaigti moterų senelių namams.

Piknikas prasidės pamaldomis 10:30 val. šv. Mišias maloniai sutiko atlaikyti Kun. F. Norbutas

Šv. Jurgio parapijos klebonas, Norwood, Mass.

Pamokslą pasakys tėvas dominikonas Benediktas Rutkauskas, tik neseniai atvykęs iš Vokietijos, dabar esąs Providence, R. I.

Kalbės taip pat J. N. Sesevų Rėmėjų pirmininkas kun. Pr. Juras.

Autobusai išeis iš Cambridge ir So. Boston 9 val. So. Bostone prašome rinktis prie šv. Petro bažnyčios.

Danijezus Zaremba

mirė sekmadienį, rugpiūčio 27 d., 72 metų amž., gyv. 36 Bellevue St., Dorchester, Mass. Paėjo iš Luokės parapijos. Velionis pašarvotas Juozo Kaspero — Casper Funeral Home, 187 Dorchester St., So. Boston. Paliko didelemę nullūdime žmoną Petronėlę (Plekavičiūtę), dvi dukteris, brolių ir 4 seseris. Laidojamas trečiądienį, rugs. 30 d. Naujos Kalvarijos kapinėse.

Krikštai

Rugs. 27 d., tapo pakrikštytas Robertas Pranas sūnus Prano ir Stefanijos (Ekamaitės) Mockapetrijų, gyv. 385 Park St.

Stepas - Jonas sūnus Juozapo ir Onos Sakalauskų, gyv. 11 Kenburma Rd., Dorchester.

Jonas Petras sūnus Juliaus ir Reginos (Glineckaitės) Arlauskų, gyv. 15 Wendover St., Dorchester, Mass.

Rugs. 26 d. pakrikštyta Lorina - Marija duklė Petro ir Lelijos (Tutkaitės) Leikauskų, gyv. 254 W. 3rd St.

KREIPIAMĖS Į JUS, BROLIAI TREMTINIAI

Likę mūsų tautiečiai Vokietijoje, matydami, kad visi sveikieji ir stiprieji baigia išvažinėti į užjūrio kraštus, sielvarto ir nevilties pagauti rašo griaudžius laiškus ne tik savo pažįstamiems, bet visur, kur tik tikisi bent kokios paramos.

Jiems pasidarė itin neramu. Visokie pasaulio įvykiai ir neaiškūs rytojūs juos graužte graužia. Jie apsigriebia ir per jų skruostus teka ašaros, kai jie atsisveikina su išvažiuojančiais. "Taip man gaila tų paliekančių, kad ir aš pati verkiau", pasakoja New Yorko uoste tik ką išlipusi iš laivo tremtinė moteris.

Gal niekas kitas tiek nežino mūsų tremtinių vargo, kiek Jūs, čia atvažiavusieji iš tremties. Juk ne vienam prisiejo pergyventi visokių skrynių ir patikrinimų. Ne vienam teko visai nekaltam nukentėti. Gal tik dabar pradėdama suprasti padarytą lietuviams skriaudą, kada tas pats priešas beldžiasi į naujus kraštus, atnešdamas persekiojimus ir pridarydamas naujų tremtinių bangas...

Jau 23,000 lietuvių tremtinių yra atvykę į šį kraštą. Čia jie daug prisideda prie lietuviškos veiklos, visur keldami ir remdami Lietuvos bylą. Daugelis tremtinių patys tik atvykę jau tiesia kitam savo gailėtingą ranką. BALF-as, kuris rūpinosi per 6 metus visai gelbėdamas tremtinius, tiek siūniant pašalų, tiek pagelbstint atskiviesti į Ameriką, yra susilaukęs iš tremtinių ne mažai paramos. Mūsų tremtiniai Vokietijoje, ypač ligoniai, seneliai ir paliegičiai, laukia ir toliau tos paramos. Šiandieną jie atsidūrė vokiečių globoje, nes IRO baigia savo darbą. Be mūsų paramos jie negali ištvirti ir pragyventi. Jiems reikalinga visokeriopa pašalpa: maistu, vaistais, pinigais, rūbais, apavu.

Jūs, tremtiniai, turite būti pirmose eilėse mūsų tautiečių gelbėjime. Kiek kas galėdamas ar tai auka, ar darbu, prisidėkite uoliai prie vykdomų šalpos reikalams BALF-o vaju. Šiam darbui pasiūvesti mus įpareigoja tautinio solidarumo, artimo meilės ir gailėstingumo jausmas. Kol mes vadovausimės šiais kilniais tikslais, tai niekas mūs nepalauž ir nesunaikins.

Žmonių gelbėjimo darbas yra pirmaeilis tautinio ir valstybinio masto uždavinys. Be žmonių negali būti nei tautos, nei valstybės. Šių 3,000 likusių tremtinių tarpe yra daug nusipelnusių mūsų tautai ir valstybei asmenų. Pasiūskite politinėms sąlygoms jie dar labai bus reikalingi.

Tat gelbėjime savuosius!

MES NETURIME KITO PASIRINKIMO

Rugpjūčio mėn. 25 d. Bostone buvo paminėta 150 metų uosto sukaktis. Ta proga į Bostoną buvo atvykęs sekretorius jūriniam susisiekimui Francis P. Matthews ir darbo sekretorius Maurice J. Tobin. Abu jie pasakė kalbas susirinkusi apie 100,000 žmonių miniai. Savo kalbose jie palietė dabartinę politinę padėtį ir kovą su komunizmu.

Francis P. Matthews nurodė, kad ir taiki tauta kartais būna priversta keisti savo tradicinę taikos politiką ir mobilizuoti visas savo pajėgas kovai už laisvę. "Dabar yra toks metas, kad kas nori taikos, turi būti pasiryžęs už ją ir aukotis. Mes neturime dabar kito pasirinkimo, kaip tiksliai stiprinti savo karinę pajėgą, kad priešui nebūtų įmanoma mus įveikti ir pavergti... Jis mus apšaukia agresoriais. Mes galime priimti tą metamą mums šmeižtą — būsimė nepajudinami kovotojai, arba kaip jie sako "agresoriai"... už taiką ir pasaulio išvadavimą iš vergijos. Nuo šios pareigos mes jau negalime išsisukti. Mes esame priversti sukaupti visas savo jėgas užtikrinti sau ir kitiems tikrąją taiką".

Maurice J. Tobin kalbėdamas pareiškė, kad Amerikos darbininkai yra vieningi ir pasiryžę kovai su agresyviu ko-

BALF-o rėmimą. Parinkite Visų šelpiamųjų vardu BALF-as kreipiasi į Jus, tremtiniai, prašydamas įsijungti į mūsų žmonių gelbėjimo darbą. Organizuokite aukų. Jei reikia, apsidėkite nors nedideliais mokesčiais savo brolių gelbėjimo tikslams. Iš surinktų, nors ir kuklių aukų, įplaukiančių iš tūkstančių aukotojų susidaro žymios sumos, už kurias jau galima nupirkti ir pasiūsti siuntas tremtiniams. Mes turime sušelpiti 3,000 likusių Vokietijoje mūsų brolių ir sesių. Jie liko ten, ne dėl to, kad jie norėjo, bet dėl neleidimo išvykti. Jie niekuo nėra Lietuvai nusikalę, jei kurys jų dėl sunkių gyvenimo sąlygų yra gavę ar tai džiova, ar praradę sveikatą dėl bombardavimų, ar tapę invalidu, ar pagaliau, susilaukę senesnio negu 60 metų amžiaus.

Be visų lietuvių paramos BALF-as neįstengs jų šelpiti. Šiam darbui reikalinga visų lietuvių talka, nes tik visi vieningai veikdami galime atlikti didelio masto uždavinius.

Jūs, tremtiniai, turite būti pirmose eilėse mūsų tautiečių gelbėjime. Kiek kas galėdamas ar tai auka, ar darbu, prisidėkite uoliai prie vykdomų šalpos reikalams BALF-o vaju. Šiam darbui pasiūvesti mus įpareigoja tautinio solidarumo, artimo meilės ir gailėstingumo jausmas. Kol mes vadovausimės šiais kilniais tikslais, tai niekas mūs nepalauž ir nesunaikins.

Žmonių gelbėjimo darbas yra pirmaeilis tautinio ir valstybinio masto uždavinys. Be žmonių negali būti nei tautos, nei valstybės. Šių 3,000 likusių tremtinių tarpe yra daug nusipelnusių mūsų tautai ir valstybei asmenų. Pasiūskite politinėms sąlygoms jie dar labai bus reikalingi.

Tat gelbėjime savuosius!

Dabarties Pastabos

Akmeniniai dievai

▼ Žymus lietuvių dailininkas Mikalojus K. Ciurlionis šiemet būtų šventęs 75 metų sukaktį. Pasimirė nesulaukęs nei keturias dešimtis, bet liko nemirštami jo paveikslai, žinomi visam pasauliui minties gilumu ir grožiu.

Viename jis vaizduoja žmogų, kaip jis kalasi sau Dievą iš didelio akmens gabalo. Žmogus atrodo kaip nykštukas, bet toks išdidus, taip įsitempęs kala, jog net žiezirbos skeliasi. Jau matosi ir to akmeninio Dievo veidas. Jis toks rūstus ir baugus, jog baimė ima, kad nenuskiltų nuo uolos ir nesutriuškintų to pasipūtusio žmogiukšči.

Mikalojus K. Ciurlionis tuo paveikslu giliai mintį išreiškė. Jis parodė žmogų paklydusį, žmogų išdidų, kuris nusigrėžė nuo tikrojo ir gyvojo Dievo, bet negalėdamas be Jo apseiti, kaldinasi sau akmeninį. Kas yra tie akmeniniai dievai?

▼ Tai nėra tik pagonių stabai. Pagonys savo stabuose dar garbiną Dievą. Reikia jų gailėtis ir atleisti jų nežinojimą. Jiems trūksta Evangelijos šviesos, kurią krikščionys turi skleisti. Bet iš kur ją paims, jeigu dažnai patys jos neturi, jei savo gyvenimu ir darbu statydinasi akmeninius dievus.

Tai yra nukrikščionėjęs gyvenimas, gyvenimas skirtas tiktai žemei, tiktai sau patiems, kad būtų sotu, lengva ir smagu. Dievas išstumiamas iš gyvenimo, kad Jo vietą užimtų stabas — stabas turto ir garbės, valdžios ir išdidumo, saldaus geismo ir smaguriavimo. Geriau antra ar trečia pati, negu ištikimybė. Geriau uždarbis, negu šventa diena. Geriau išpažintis savo nuopelnų, negu nuodėmių. Geriau krikštas naujo biznio negu naujo kūdikio. Kur pasidės su rėkiančiu vaiku, jei erdvių namų sienos plyšta nuo radijo, bet vaikų klykavimo nepakenčia? Akmeniniai dievai visada šaukia balsiau už Gyvąjį. Kai aptilsta pamokslai bažnyčiose, prasideda šunų lenktynių šūkavimai. Ten reikia suspėti — bažnyčią rasi ir kitą dieną. Nesakau, kad pramogauti bloga, jei yra saikas. Tik nuo to saiko viskas ir prasideda. Kas sau atsaiškėja daugiau, negu Dievui, tas kaldinasi iš akmens stabą.

Prisiūsta paminėti

Šv. Pranciškaus Varpelis. Rugsėjo mėn. Nr. 9. Rašo: J. Gobis — Posūkis į krikščionybę politikoje, Vysk. V. Brizgys — Moterystės tikslai, T. Kl. Žalalis — Šv. Jono laiškas, J. Kruminas — Pasitikėjimas, regėjimas (eil.), J. Girnius — Tikėjimo ir netikėjimo kova mūsų dienomis, T. L. Andriekus — Amžių uždangą praskleidus. Toliau seka plačios apžvalgos iš katalikų gyvenimo ir pasaulio įvykių.

Vytis. Rugpjūčio mėn. Nr. 8. Turinyje: Pr. Razvadauskas — Svarbūs vyčių reikalai, Arkivysk. J. Skvireckas — Laiškas apie šv. Kazimierą, S. — Kun. Dr. Ignas Boreišis, J. Biliūnas — Liūdna pasaka, Maironis — Šienapjūtė, M. Valančius — Čigono pasiteisinimas. M. Gimbutienė — Apie žiląją senovę. Pabaigoje daug žinių iš vyčių gyvenimo ir veiklos. Šiame numeryje jau visi kita medžiagos tarnybon, darbus.

● JAV įvairios įmonės, pakenktos karui, turės sumažinti savo produkciją taikos metu. Pavyzdžiui, automobilių numatoma pagaminti tik 5,500,000 vietoje 8,000,000, šaldytuvų — 4,500,000 vietoje 6,000,000 televizijos aparatu — 4,500,000 vietoje 6,500,000, elektrinių virtuvų — 1,200,000 vietoje 1,700,000, radijo aparatų — 7,000,000 vietoje 11,000,000 ir namų bus pastatyta tik vienas milijonas vietoje pusantro.

● Mass valstybė apmokys bedarbius karo reikalams, kad jie galėtų užimti prityrusių darbininkų, paimtų karo jausmi visai kita medžiagos tarnybon, darbus.

MARIANAPOLIO VIDURINĖ MOKYKLA
Berniukams
THOMPSON, CONNECTICUT

Vedama Tėvų Marijonų lietuviškoje aplinkumoje. Priimami baigę pradinės mokyklas. Mokykla yra valdžios pripažinta. Baigę šią mokyklą su gerais pažymiais, gali įstoti į bet kurią kolegiją. Randasi gražioji vietoj. Įvairios rūšies sportas. Kreiptis į raštvedį:

Registrar
MARIAPOLIS PREPARATORY SCHOOL
THOMPSON, CONNECTICUT.

Melskimės lietuviškai!

- Didysis Ramybės Šaltinis. Surinko ir išleido Kun. P. M. Juras. Antroji laida, 788 pusl., kaina \$4.00
- Ramybės Šaltinis. Surinko ir išleido Kun. P. M. Juras. Antroji laida, 544 pusl., kaina \$3.00
- Atlaidų Šaltinis. Parengė Tėvas Kazimieras Kapucinas. Trečioji laida, didelėmis raidėmis, odos apdarais, 547 pusl., kaina \$3.75

"DARBININKAS" pavardė
 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass. adresas